

ԲԱՏՆԻԻՄԱ

ՏԻՆԻ, ԱԽԼԱԳԻ, ՖԵՆՆԻ ՎԷ ՍԻՅԱՍԻ
ՀԱՅԹԱԼԸԳ ՂԱԶԵԹԱ

ԺԼՏ I

ԻՍԹԱՆԳՈԼ, ԱՊՐԻԼ 22, 1911.

Ն⁰ 17

ՊԵՆՏԻ ՄԱԽՍՈՒՍԱՆԱՐ

ԼԱՅԷՄՈՒԹԼՈՒԳ

Լայէմութլուգ պու կիւն պիզիմ իչիւն էն զիյառէ հայաթի օլտն մէսէլէլէրտէն պիրիսի տիր : Էհայիմիզ էսկի ռէթլմտէն գուրթուլաուգլարը միտիլու իչէ եարամա-
յան էսքի թէասիլուրլարնտան տա գուր-
թուլմագ իսթէյօրլար : Վէ պու տիւնեա-
նըն , շու հայաթը հազըրէնին իհթիյաճա-
թը՝ օ գատար հագիգի վէ օ գատար պէ-
ճիտ տիր քի՝ շիմտիլք մէզարտան էօթէ-
նին նամալիւմ հայաթը իչիւն էնտիչէ էթ-
մէնին լուլումը հօգ տըր տէյու տիւշիւ-
նիլիւյօր : Խուսուսա ուլումը թապիլիյէ
վէ մէտէնիյէթ ի հազըրէ՝ ուլսրէվի հայաթ
մէսէլէսի իլէ չօղլուգ մէշղուլ պուլունմա-
տըլը իչիւն պիզիմ օնա էհէմիլիյէթ վէր-
մէմիգէ իհթիյաճ կէօրիւլմէյօր :

Լաքին ճաննն էօրիւմիլլիյիւ պիզէ օ
գատար եագլնտան ալագապը օլտն պիր
մէսէլէ տիր քի , անը քիւլլիյէն իհմալ
էթմէյօր իզ : Անըն կէրէք ախլագի հայա-
թըմըզա կէրէք քէտէր վէ մէսէրրէթլէրի-
միզէ , վէ իւմիւս վէ իտէպլարըմըզա տօղ-
լուտան միւնասիպէթի վար տըր : Պու տէ-
պէպտէն արամըզտա ուլումը թապիլիյէ-

նին գաիտէլէրնէ վագըրֆ , վէ թէճրիպէ-
քեար զաթլարտան պաղըրնըն պու խու-
սուսա շախսի գանըլարը նէ օլտուղանը
սիւալ էյլէյիպ անլէրին միւթէլաալարնը
գարիյունը րիւամըն հուզուրունա թագ-
տիւմ էյլէմէք իսթէալք : Պաղըլարնըն ճէ-
վապընա տէսթրէս օլամատըգ իսէ տէ ,
էլտէ էթտիքլէրիմիզի պու նուսիսմիզտէ
նէշը էտիյօր իզ :

Ալիմէր էվվէլլէրի ճաննն էօրմէմէլլիյի-
նի պիր թագլւմ ֆէլէսէֆի վէ տինի տէ-
լիլլէրլէ իսպաթա չալըշըրլար իտի , մէս-
րուհուն մահիյէթինին սասէլիյինտէն , իլ-
համըն իխպարաթընտան վէ սաիրէ : Լաքին
պու սօն սէնէլէրտէ մէսէլէ ուլումը թա-
պիլիյէ վէ խուսուսա իլմ ի բուհը ինսան
նօղթա ի նաղարընտան թամիգ էտիլմէքտէ
տիր : Ուլումը թապիլիյէ նօղթա ի նա-
ղարընտան մէնֆի օլարագ շու խուսուս
կէսթէրիլմէքտէ տիր քի , ուլումը թա-
պիլիյէնին հիչ պիրիսի մէզարտան էօթէ-
տէ , պատ էլ մէվթ , պիր հայաթ պուլուն-
մատըլընը իսպաթ էտէմէմիշ վէ իսպաթ
էտէմէզ , օ մէսէլէ՝ թապիլի գուվվէթլէր
իլէ օղրաշան ուլումը թապիլիյէնին իզթի-
տարը իարիճինտէ տիր : Օ իլմէր՝ մատ-
տէնին էճղա ի միւրէքքէպէսինի թարիֆ
վէ թահլիլ էտէպիլլիլլէր , անըն գաիտէ-

լէրինս քէշֆ հասկիւրլէր, պէյնին թէր-
քիպալթընը վէ ճիւղլէրինին խըսմէթլէրինս
թէֆթիշ հասկիւրլէր. լաբին պու ալա-
իմոէն էօթէտէ ազլի վէ պատ էլ մէվթ
բուհանի պիր ալէմին մէվնուս օլուպ օլ-
մաուրլընը քէստիւրէմէղլէր: Մաստէնին խու-
սուսա պէյնին ճիւղլէրինին (էքլւմ) արգա-
սընա կիտիպ օրատա ֆաիլ օլան գուվլէ-
թին թարզը հայաթընա տաիր գաթի
սիճիլէր վերէմէղլէր:

Փագաթ իւր ի բուհը ինսան պէլքի
պու խուսուստա պիր հիւքմ վերէպիլիր:
Պու իւմին մէշլուլ պուլունտուլու մէսէլէ-
լէրէ կէլիր իսէք, օրատա տա պիր տաիրէ
վար տըր քի, օնտա պատ էլ մէվթ հա-
յաթ հագղընտա գաթի էֆքեար պէ-
յան էսէճէք վաւրթալարըմըլ Եօզ տըր:
Մէղքիւր իւր միւթալի (գիւսակից) օլաու-
ղումուղ ալայիմ իլէ օղրաշարդնա պատ էլ
մէվթ հայաթ անըն թէֆթիշի տաիրէսին-
տէն խարիճ տիր: Էօլիւմոէն սօնրա օլան
հայաթ հագղընտա ալա միւթթալի տէ-
յիլ իզ: Եինէ տէ իւր ի բուհը ինսանտա
պիր իքի տաիրէ վար տըր քի օրատան
ճանըն էօլմէմէղլիյի տաիր պիր նուր ա-
լապիլիր իզ: Պիրի շու սօն սէնէլէրտէ Մէպ-
հէս ի բուհ մուալլիմէրինին նաղարըլ աիպ-
գաթընը ճէլպ էթմիշ օլան քէշէֆաքի
Եանի ողաղտան ողաղա բուհլար իլէ
միւլաղաթ Եախսա էմլաթըն բուհլարըլ իլէ
միւլարէքէթ մէսէլէսի: Պու տահա ֆէննէն
մուսայլէն շէքլ տըմըլ օլան պիր մատտէ տէ-
յիլ իսէ տէ, պիւսպիլիթին վէհմ ու
խայալտան տա խպարէթ պիր պահա տէյիլ
տիր: Լաբին պունտան էօլմէմէղլիյէ պուլ-
հան չըղարմանըն վաղթըլ տահա կէլմէմիշ
տիր:

Իւր ի բուհը ինսանտա պիր ճիհէթ տէ
տալ բուհի հայաթըն թապիաթըն ֆէննէն
թային էթմէք տիր, վէ իշթէ պու նօզ-
թա ի նաղարտան բուհուն էօլմէմէղլիյի
տաիր պէյանըլ էֆքեար էթմէք միւմքին

տիր: Էկէր իւր ի մէղքիւր ալայիմ ի բու-
հիյէնին անճագ տիմաղըն գապիլիյէթ վէ
իճրաթըլլա իղաս էսիլէպիլէճէյին խպաթ
հաէր իսէ ճանըն էօլմէմէղլիյի պահսընա
լուղում գալմաշ: Եօզ, էյէր ճէսէտ վէ
միղիօջօմի գալմաիտի՝ օ ալայիմ քեաֆի
տէյիլ իսէ, օ զէման էօլմէմէղլիյէ ալըղ
պիր պահա օլուր: Քէղալիք ազլի գուվլէ-
թին ֆիլիլէրի էկէր մէխանիք գուվլէթլէ-
րին ֆիլիլէրինտէն ֆարզըլ շէյլէր տէյիլ
իսէ, Եինէ մէսէլէ գալմանըլ: Փագաթ է-
կէր մալիւմաթըմըղտա պու հայաթա սըղ-
մայան հագղիքի ունուրլար վար իսէ, օ
զէման լայէմութլուղ մէսէլէսի Եինէ ալըղ
պիր պահա օլուր: Պիղիմ պիլաիյիմի-
ղէ կէօրէ՝ հէմ ազլըն թապիաթըլ հէմ
ազլի ֆիլիլէրին Եանի մալիւմաթըն թա-
պիաթըլ էօլմէմէղլիյէ մէսէլէսինին ճիտտի
պահսընա միւնտապէթ վէրիր: Վէ ալէլ
ուումում պահա շու տուրէթի ալըր, ինսան-
տա հայաթըլ բուհիյէ մատտի գուվլէթ-
լէր իլէ թէֆսիր օլունմայըլ, շախիյէթ՝
մատտէյէ ֆաիդ պիր գուվլէթ ֆարզ է-
սիյօր. մալիւմաթ անճագ հալվաւըն է-
սիրի օլմայըլ ֆիքըլ էպէտի հագղիւթ-
լարլա օղրաշարդ: Իմտի ճիհանտա զահիր
օլան թէքեամիւլտէն էսպալըլ զաիյէ Եա-
նի մագոէտ վէ միւթաղաղաթ էստարնա
թէվֆիկէն ինսանտա շախիյէթլին պաղի
վէ տէվամըլ օլուպ, պատ էլ մէվթ հայաթ-
տա տէվամ էտէճէյի իսթիալալ էտիլիր:
Իշթէ պու նուսիսէմիղտէ պու մուհիմ
մէսէլէտէն պահա էտէն միւհթէրէմ տօթ-
լար տա մատտէյէ թամմ պու նօզթա ի
նաղարտան պաղմըլ տըրլար: Բուհը ին-
սանը, անըն էստա մալիւմաթլարընը, ա-
նըն հագղիքի հարէթլէրին շու ալէմի մէվ-
նուտաթըն Եէքիւնիւնէ միւթաղըղ կէլէ-
ճէք տուրէթտէ թարիֆ էթմէյէ չալըշմըլ-
լար վէ օրատա ճանըն էօլմէմէղլիյի զահիր
օլմուշ տըր: Պու ֆէննի միւթալէալար իւ-
ղէրինէ սէնէլէրին թէճրիպէսին տէ իլալէ
հաէր իսէք օ զէման պու իմիտին նէ գա-
տար մագուլ օլտուղունու կէօրէպիլիր իզ:

«ԱՐԵՒԵԼԲ» ՎԷ ՔՐԻՍՏՈՍ

Արեւ լիւն էն պէտքէն ճէհալէթի Գրիստոս հազգընտա տըր։ Անըն սիրէթի հազգընտա պիր շէյ պիլմէյօր, անըն թէլգին էթաիլի թէտավիւրլար հազգընտա ճաշիլ տիր, անըն քէնտի էօմր մագսէտի տէյու իլան էթաիլի էսապարտան պի խապէր տիր, անըն հազգընտա աղալի շու կէշէն 50—60 սէնէ զարֆընտա էֆքեարալէմինտէ ճէվէլան էտէն միւզաքէրաթտան մալիւմաթը հօդ տըր։ Պու ճէհալէթին պիր սէպէպի «Ն. Սիմօն—Օտեան էֆ. յնին Յիսուսըն էօմրիւնիւ վէ օ խուսուստա մէվճուտ օլան քիթապէթի օգումամը օլմալարը օլապիլիր։ Վագաւ Բէնան կիպի պիր իքի միւլլիֆին հազաղլարընը կէօրմիւշ իսէլէր տէ, եի. նէ Գրիստոս հազգընտա էվրօփա վէ Մ. Ամէրիգատա մէյտանա կէլմիւշ օլան վասի քիւթիւպիւնէտէն պիխապէր տիրէր կէօրիւնիլօր։ Պիլա շիւպհէ պուրն պիր պէլլի սէպէպի տէ տէրունի օլմագ կէրէք տիր։ Ալսաղի տաղալարը թէֆրիգ վէ թագտիր էտէպիլմէք իշիւն ախաղի թապիաթ հանի վիճտան թապիի վէ լիօրմալ հալտա պուլունմագ կէրէք տիր։

Յիսուս թարիխի պիր զաթ մը տըր։

Յիսուս թարիխի պիր զաթ իսէ, անըն թէրճէմէ ի հալինէ տաիր մէվսուգ օլաւագ նէ պիլիրիլ։

Յիսուս թարիխի պիր զաթ իսէ, անըն ախաղի հայաթընտա էսասի թէտավիւր նէ իտի։

Յիսուսըն հայաթ մագսէտի նէ իտի։

Յիսուսըն թարիխի պէշէրտէ մէվգիի նէ տիր, վէ հայաթընըն թէսիրի նէ օլմուշ տըր։

Յիսուսըն հայաթընըն նէ սուրէթլէ թէֆիպիր էտէպիլիրիլ։

Յիսուսա տաիր շու սիւալար պիր գաշապտան պէրու էվրօփա վէ Ամէրիգանըն պիթարաֆ հիւքէմասը թարաֆընտան թէֆի

թիշ էտիլիր իքէն, անէր՝ «Խնճիլլէր իլհամը իլահի տիր», վէ «Յիսուս Ալլահ տըր», երախա «ՕԻպնուլլահ տըր» գաղիյէլէրնտէն էօլա չըգումամը տըրլար։ Խայր. անէր պու սիւալարը հէր հանկի պիր թարիխի մէսէլէյի, մէսէլա Ներոնըն, Պօնափարթըն, Գրօմուէլին երախա Գրիգոր Լուսաւորիչին հայաթընը թէֆթիշ էթաիլլէրի թարիգաէ թէֆթիշ էյլէմիշ տիրէր։ Պիր մէհքէմէտէ տալա թէտավիյէ էտէն հաքիմէր կիպի թարաֆէյնին սէնէտ վէ հիւճճէթլէրնի թէֆթիշ ու թէտգիգ էյլէմիշէր տիր։ Շիմոսի պու թէֆթիշաթըն թէֆթըրուաթընա կիրմէմիղէ լուզում հօդ տըր, անճագ նէթիճէլէրնի մուխթասարէն իֆատէ էթսէք քիֆայէթ էտէր։

1. Յիսուսըն թարիխի պիր զաթ օլտուղու գապուլ օլունմուշ տըր։ Աղալի Մարկոս Խնճիլինին թարիխի Իսա 70 տէն էվլէլ հաղըտըղը վէ Պօղոս րէսուլըն Խ. Ի. 50 իլէ 64 արասընտա պիրինճի վէ իքինճի Կորնթուլլարը, 1 ինճի վէ 2 ճի Սէլանիքիլէրի վէ Գաղատիայլարա օլան րիսալէյի հաղտըղը ալէլումում հիւքէմա թարաֆընտան գապուլ օլունմուշ տըր։ Պու էսէրլէր Յիսուս նամ պիր զաթըն մէվճուտիյէթինի վէ անըն թալիմաթ վէ հայաթը իւղէրինէ Խրիսթիյան տէնիլէն պիր տինին թէսիս էտիլմիշ օլտուղունը ֆարլ էտէրլէր։ Պու կիւն Ալմանիա՝ Պիսմարգ վէ Մօլթքէնին մէվճուտիյէթիլլէ թէֆիպիր օլունտուղու կիպի, Խրիսթիյան քիլիսէսինին իլք ասրաւա մէվճուտիյէթի տէ թարիխի Յիսուսըն մէվճուտիյէթի իլէ մուգնի պիր սուրէթտէ իսպաթ օլունմուշ տըր։ Էլպէթ արատա պիր՝ պու թարիխի տէլիլլէրէ շիւպհէ էտէնլէր պուլունտիյօր. լաքին օ շիւպհէլէր էլտէ պուլունան տէլիլլէրի աղա ճէրհ էտէմէմիշ տիրէր։ Պիշլի հուէյթլի նամ պիր Խնկիլիլ էհլի մանթըգ՝ Յիսուսըն թարիխի պիր զաթ օլմասը ալէյհինտէ կէթիրիլէն իթիւաղարը

աւարագ վէ անլերի նափօլէօն Պօնափար-
թըն հայաթընա թաթալը Էաէրէք փէք
ճալիպի տիգղաթ պիր քիթապ Էազար ,
վէ նափօլէօն Պօնափարթըն պիր մասա
օլաուղունը օ Էսապար իւղէրինէ խալաթ
էյլէաիւ Վէ տէմէք խթէաի քի, Յիսուսըն
թարիխի օլաուղունա հիւճճէթլէրիմիղ նա-
փօլէօն Պօնափարթըն թարիխի օլաուղունա
տաիր էլիմիղտէ օլան տէլիլէր դասար
դանաթալաիւլ տըրլար : Պինէֆա Գրիս
տոսըն տուլահիէթինի ինքեար Էտէն Բէ-
նան, Գիյո. Բէօնէն վէ Էմսպի մուհար-
րիլէր Յիսուսըն թարիխի պիր զաթ օլ-
աուղունը դասալ Էտէրլէր :

2. Յիսուս թարիխի պիր զաթ իտէ,
անըն թէրճէմէի հալինէ տաիր մէվաուդ
օլարագ նէ՞ պիրիլիղ : Պիր սիքքէնին դալ-
պը չըդարըմը օլաուղուն իշին անըն հա-
ղիղիսի Էօգ տըր տէնիլէմէղ : Ինճիլլէրին
դալպընըն պուլունմաուր հաղիղիսինին պու-
լունտուղունա տէլալէթ Էտէր. վէ էլիմիղ-
տէ պուլունան 4 Ինճիլլէրի, օ սաթիթէ
ինճիլլէրլէ մուդայէսէ Էտէն հէր քէս ան-
լէրին տրաւընաա դալպընը վէ հաղիղիսինի
թէֆրիդէ մուդթէաիր օլաճաղ տըր Բէն-
գիս խալաթ էյլէմիղ տիր քի, Մարկոս
Ինճիլի Յիսուսըն Էն Էսքի թէրճէմէի հալը
օլապ, Մատթէոս վէ Ղուկաս Ինճիլլէրի
Մարկոստան վէ տաիր ըիւլայէթլէրաէն իս-
թիֆաաէ Էաիլէրէք Էաղըմըլ տըրլար :
Յովհաննէս Ինճիլի պուլնարտան Էփէյի
վաղթ սօնրա Էաղըմըլ օլապ, օնտա պէլ-
քի մուհարրիլին Յիսուս հաղընաաքի
սօնրաքի ֆիքրլէրի տէ տէրճ Էաիլմիղ տիր :

Պու թէրճէմէի հալարը թէֆթիլէ Է-
տէր իքէն ֆաիղ իլթ թապիսյա նաղարէն
քէնտիլմիղճէ Էվիլէճէ թէլքիլ էթտիլմիղ
թէսաթիւլըլալա անլէրի թէֆթիլէ էթմէ-
մէլիլիղ. անճաղ անլէրի թարիխի վէ տի-
լաղի դաթաիտ վէ Էսաա իլէ թէսաղիղ
էթմէլիլիղ : Պու թէֆթիլիլմիղտէ, օ թահ-
րիլաթըրաաքի ուֆաղ թէֆէք նաղիլ-

յէթլէրի խալաթա մէճպուր տէյիլիղ :
Ումումէն օ զաթըն սիրէթ վէ թապիս-
թընը, պաչը վաղըալարընը թէֆթիլէ Է-
տէրիլ. թէֆէրրուաթընը պու Էսաաիլէրլէ
թէֆթիլէ Էտէրիլ : Ինճիլլէրաէ ալ խալաթ
օլունաճաղ չէ, Էսաաղար սիրիլսինէ
ճիննլէրին կիրիպ կիրմէտիլի, Էաթաա հէփ
մէճնունլարըն ճիննիլի օլապ օլմաաղըր տէ-
յիլ, հաթթա Յիսուսըն միւճիղէվի սա-
րէթաէ տօղմուլ օլապ օլմաաաըր տէյիլ
տիր : Յիսուսըն իլահի թապիսթընը միւ-
ճիղէվի տօղուլը խալաթ էթմէղ. միւճի-
ղէվի տօղուլունա՞ անըն իլահի սիրէթ վէ
թապիսթը խալաթ Էտէր :

Պու Ինճիլլէրաէն մուհաղաղ վէ մէվ-
աուդ օլարագ Էյրէնտիլիմիղ չէյլէր, անըն
ալաղի թալիլլէրի, Էիւքսէք սիրէթի,
պաղը միւճիղէլլէրի, նիհայէթ քէնտիլին
գըյաոմը տըրլար : Տաղաաքի վաղը, թէմ-
սիլլէրի, պաղը միւճիղէլլէր միւնտիլալէթիլ-
լէ թէլըլին էթաիլի հաղիղաթըր, ֆիլ
վաղը Յիսուսըն քէլամըրը օլաուղուն մու-
հաղաղ տըր : Պու հաղիղաթըր քէնտիլ
թապիլլէրինին հայաթընճա Էսաաղար տըր-
լար : Յիսուսըն միւճիղէլլէրի առաւընտա Էն
ճալիպի տիգղաթը քէնտիլին գըյաոմը
տըր : Տէօրթ Ինճիլլէրաէ պու խաուսաա
վէրիլէն չէհատէթ վէ Պօլոս առաքիսղըն
վէ իլք քիլիսէնին չէհատէթի Էֆքեար ա-
լէմիլին պիթարաֆ մէհքէմէսինտէ մէվու
ը պահս ու թէֆթիլ օլմուլ օլապ, անըն
սաթիթէ օլաուղունը Էա գանունէն թէքղիպ
օլունտուղունը կէօթէրէն տէլալի ի-
րաէ Էաիլէմէմիղ տիր : Պու խաուսա-
աա Իսթրաուսըն իրաէ Էթաիլի իթիրա-
ղը Բէնան պօղար, Բէնանըլինի Բէօնէն
պօղար, Բէօնէնըլինի Պաուր, Պաու-
րունըլինի պաչպար պօղաու : Պու կիւն օ
քէյյիլ պալըդճը վէ կէօթիլիւքիլլէրին չէ-
հատէթինի սէօքիւպ քիլիլիլէն պօչա չը-
գարան պիր դանունլինաա Էա մանթըգ
մուալլիմի կէլմէմիղ տիր : Յիսուսըն գըյաոմը

ապրիլըն կորսեան ճիշդիւմի տիր : Անը քէսէնէր չօգ տըր, լաքին սէօքէնէր տա- հա պուլունմամը տըր, պու միւպահէսէ- նին թափսկաթը փէք ճալիպի տիգդաթ պիր ֆըղըէ աիր :

Յիսուս հազիգաթէն դըյամ էթմիշ տիր վէ անըն դըյամը մուծիզէրին մու- ճիզէսի տիր :

Քիլիսէ իւք կիւնտէն պէրու հէր Կիրա- կի անըն դըյամընը զիքը էտիպ սէնէտէ պիր տէֆա օ դըյամ վագըապընը պիր եօրթու իլէ զիքը էթմէքտէ պուլունմուշ իտէ, պու պիր խայալը պաթըլ իւզէրինէ միւէստէս տէյիլ . թարիխսէ միւսպէթ օլսն էն մէվաուգ պիր էմի ի վագը իւզէրինէ միւէստէս տիր :

Քրիստոս դըյամ էթմիշ վէ ֆիլվագը քէնտի շափրալէրինէ կէօրիւնմիւշ տիր :

Քրիստոս յարեալ ի մեռելոց, օրհնեալ է յարութիւն Քրիստոսի :

Յ. Գ. Գ.

ԱՆՎԱԼ Ը ՆԱԶԸՐԷ

Սիյասի մէյգիւմիւզ.—Եւմէն խեանը տահա թէսքին էտիլմէզտէն, պիր տէ Ար- նավուա խեանը զուհուր էթմիշ տիր : Ա- րապիսթանտա Մէքքէ շէյսինին վէ տիկէր դապիլէրին հիւքիւմէթէ սատըգ պուլու- նարադ Օսմանը օրաուու իլէ պիրիքտէ ասայիշին իատէսինէ չալըշմալարը ճէսա- րէթպախշ պիր ալամէթ տիր : Օրաու ետ- վաշ ետվաշ իլէրի կիթմէքտէ օլուպ ա- սըլարըն դուվէթի արթմամագտա տըր : Լաքին Արնավուա խեանընտա մէսէլէյէ մուխթէրիթ վէ միւրէքքէպ պիր հալ ու հէյէթ վէրէն ունուրլար էքիք տէյիլ տիր : Շիմալի Արնավուալարա ճէնուպիլէր տէ իլթիրաքտա մը տըր : Գարատաղ հիւքիւմէթի իտալիա էթմիլի կիպի պի- թարաֆ մը տըր, հօղոս իշին իշինտէ քէն- տինին տէ մէնաֆիի վա՛ր մը տըր, Գա-

րատաղըն փարմաղը վար իտէ անըն արդա- սընտա պաշպա պիր տէվէթ վա՛ր մը, (մէս- Ապթրիա եա իթալիա) հօղոս տէվէթէր պու իշտէ պիթարաֆ մը տըլար, տիկէր Պաղգան տէվէթէրի վէ Եունանիթան պու մէսէլէյէ նէ՞ կէօլ իլէ պագըյօր : Հէփ պու միտիլու սիւալարա վէրիլէճէք ճէվալլարա կէօրէ, պու հարաքէթ եա կէլիպ կէչիճի պիր հատիտէ սայըլա պիլիլ, եա տա վէլիսիմ նէթիճէլէրի միւնթիճ օ- լապիլիլ : Գարատաղ հիւքիւմէթի տիւ- վէլի մուազլամայա միւրէճաաթլէ, Օս- մանը հիւքիւմէթինին Արնավուալար սրա- սընտա իպահաթը ինտաֆը պիր թա- րիգտէ իճրա էալպ, օ էհալինին Գարա տաղա իլթիճա էթմէլէրինէ սէպէպիլէթ վէրիլմէմէսինի թափիլիյէ էթմէլէրինի լէճա էթմիշ իտէ տէ, տէվէթէր պու թալէպէ էհէմիլիյէթ վէրմէտիլէր տէյու կէօրիւնիւ- յօր : Եինէ տէ ճիւմէ տէվէթէր Գարա տաղ հաւուուտունտա զուհուր էտէն պու հատիտէյէ փէք մէքաղ վէ տիգդաթ իլէ պագմագտա տըլար : Ճիւզի պիր սէպէպ- տէն օ թարաֆլարտա պէօյիւք պիր փաթ- լայըշ հաւուլէ կէլէպիլիլ : Լաքին հիւ- քիւմէթի Օսմանիյէ հէր իհթիմալա գար- չը չըգապիլմէք իշին հաղըր պիր հալ ու հէյէթտէ պուլունմաղա սայ էյլէյօր : Պու ուֆագ թէֆէք լահաթսըզըլար սէպէ- պինտէն օրաունուն հաղըր պիր մէվիլտէ պուլունմաղ պիլա չիւպհէ հիւքիւմէթէ խայը մէսարիֆի պատի օլմագտա տըր :

Եունանլար արասընսա յիսանի սա- վաւր.—Պունտան 100 սէնէ էվլէլ Գօրայի նամ պիր էտիպ Եունանիճէյի իպահ էտէ- րէք անըն իլմ ի տարֆընը թէրթիպ էտէր, վէ էսքի Եունանիճէյին իսթիլլահաթը իլէ պիրլէշտիլէրէք Եունանլար իշին եէնի պիր քիթապէթ լիտանը մէյտանա կէթիլիլ : Օ վագթտան պէրու Եունանիճէյի թէքէլ- լիւմ էտէն միլլէթէր քէնտի թահրիլաթ-

լարընտա պու լիսանը դուլանմագտապու-
լունմըլար տըր : Պու եագընլարտա Փսի-
խարի խամնտէ պիր քիմնէ՝ քէօյլէրաէ ,
ճահիլ էհալինին դուլանտըլը ստի վէ դա-
պա Եունանիճէյի քիթապէթ լիսանը էթ-
մէք իսթէյիպ , օ դապա իսթիլլահար վէ
ատի թապիրլէլէ քիթապլար նէշր էթ-
մէքսէ պուլունմըլ տըր : Կէօյա Հաճընըլա-
լըն եա Ձէյթունըլարըն դուլանտըլը Էր-
մէնիճէ իլէ պիր Էրմէնի քիթապէթի մէյ-
տանա կէթիրմէյէ չալըլըր : Փսիխարինին
մէսէյինի թահսին վէ թասվիպ էտէն պա-
ղը մուհարրիլէր մէգքիւր ուսուլը Եունա-
նիսթանա վէ հէր սընֆ քիթապէթէ իտ-
խալ էթմէյէ չալըլըպ հաթթա Ք. մու-
դատտէսի պիլէ օ լիսանա թէրճէմէ էթմէյէ
թէչէպպիւս էտէրէր : Լաքին պու շէյ
հիւսնտէն թէլէզզիւզ էտէն Եունանըլարըն
սընըրընա տօզունարազ , շէտիա միւնա-
դաշէլէրի պատի օլտու : Եունանիսթան
հիւքիւմէթի քէնտի րէսմի մուհարրէրաթ-
լաղընըն անճազ էվվէլքի ֆասիհ լիսանտա
թահրիր օլունմարնա դարար վէրտիլէր ,
հաթթա Ք. մուդատտէսին դապա լիսան-
տա գաթիլէն թէրճէմէ էտիլմէմէսինի իտ-
թէյէրէք պու խուսուտտա իսթանպօլ Փաթ-
րիզինին նուֆուզունըն տա պու շէյէ Ժ-
լավէ օլունմարընը թալէպ էյլէտիլէր :

Փապիազ Իլիօսօրըն եէմիկի.— Բու-
սիատա Վօլիա նէհրի իւզէրինտէ Ձարիճին
շէհրինտէ էհալի թարաֆընտան զայէթլէ
սէվլիլիշ վէ փութ կիպի հիւրմէթ էտիլէն
Իլիօտօր նամ պիր րահիպ վար տըր : Միւ-
մալիլէյ հոն կիւնլէրաէ մէճնունանէ աթ-
վար վէ քէլամարը իլէ Ձարիճին մէմու-
րինին վէ Ազիզ Մինօղու կիւճէնտիլմիշ
օլմալլէ քէնաինին մէգքիւր շէհրի թէրք
վէ Թիւլա էյալէթինտէ զէնկին պիր մա-
նասթըրըն սէր րահիպլիլինի տէրիւհտէ
էթմէսի էմր օլունմըլ տըր : Միւմալիլէյ
պու թէպսիլթաթտան խօշնուտ օլմայարազ

թէպսիլի գըյաֆէթ էտիպ Սան Փէթըրս-
պուրկա կիթմիշ վէ օրատա պաղը քիմ-
սէլէր իլէ կէօրիւշտիւքտէն սօնրա Ձարի-
ճինէ ալտէթ էտէրէք քէնտի քէնաինի
օրուճ վէ տուա վէ նիյազա վազֆ էթտի-
յինի վէ պէօյլէճէ աճըլը տան էօլմէյէ դա-
լար վէրմիշ խտիլինի իլան էթմիշ տիր :
Շէհր էհալիսինտէն պիլլէրճէ քիմնէլէր
մանասթըր քիլիսէսինէ դօշարազ պու «Ալ-
լահ ռատէմի»նին՝ մէզպահըն էօնիւնտէ պիր
հալը վէճատտէ պուլունասուզունու կէօրտիւ-
լէր : Անլէր օրատա պիր միդտար պէրէ-
ստիքտէն սօնրա Իլիօտօր տէօնիւպ անլէրէ
իսթապէն «Պէն պուրատա գալաճաղըմ ,
պաշղա չարէ Եօգ տըր» տէյիպ , քէնտինէ
Ձարիճինտէն կիթմէյէճէյինէ տաիր եէնի
պիր էմր վէրիլինճէյէ դատար պիր շէյ
եէմէյէճէյինի վէ ոյումայաճաղընը եէմին
էտէր : Պունուն իւզէրինէ քէնտինէ մու-
դատտէս զաթ մադամընտա հիստի իհթի-
րամ թաշըյան պիր թաղըմ առտմէլը վէ
գարլար տախի հէման այնի վէճհ իլէ
եէմին էթտիլէր : Քիլիստէտէ մէզհէպի հալը
վէճա քիւրրէ ի հալալը հիւքիւմիւրմէյէ
պաշղալըպ , թէրէննիւմէլը , կէօզ Եաշարը ,
ֆիզան ու ֆէրեսալար եէքտիլէրէ գարլ-
լըր : Ազիզ Մինօղա , Արքեպիսկոպոստ վէ
հաթթա Ձարա թէլէզրաֆլար քէչիտէ օ-
լունմուշ տըր : Իլիօտօրուն սիյասի ալէմտէ
տախի խայլիճա թարաֆիկիլլէրի պուլունմըլ
օլմալլէ մէգքիւր մէսէլէ պիւթիւն մէմլէ-
քէթտէ ազիմ գիլ ու դալը պախս օլտու :
Միւմալիլէյ հնգիլիւսայ զէմանընտա էն մա-
րուֆ րէհպէլլէրաէն պիրի հալինտէ իլլէ-
միշ վէ փաք էօմիւլ , պէլիլ իսթապլարը ,
մանալը վէ սէրվէթի խօր կէօրմէսի վէ շէ-
ճաաթը իլէ փէք չօզլարըն գալպինի ճէլը
էթմիշ , խուսուսա ամէլէ թաղըմը տարալն-
տա զայէթլէ թէքըլիմ էտիլմիշ պիրի օլ-
մասա խտի անը տէրհալ պիր թիւմարա-
նէյէ կէօթիւրիլլէր իտի : Լաքին թաղրի-
պէն 7000 տառմէլը վէ գարլըսը — սօն-

լաքիւնքին պազըւարննն գուհաղընտա չո-
ճուգլար պուլունտուղու հալտէ—48 տաւթ
կէճէ կիւնտիւղ քիլիտէտէ դաւանըպ գա-
լարագ նիյալ վէ ֆէրեատտա տէվամ էթ-
տիլէր: Էնճամ Զարա վէ Արֆեպիսկոպոսա
կէճնտէրիլէն թէլէլըաֆլարըն մէմուրիյն
թարաֆընտան մինտէր ալթը էտիլմիշ ի-
տիյինին խապէրինի ալարագ անլէրի աղիմ
նէվմիտի (իւմիւտիղիք) վէ իղթիրապ
տարաւ: Կէօղ հաշը իլէ իլիօտօրտան պու-
կէմինի կէրի ալմաղըն վէ քէնտիլէրէ տա-
խի կէրի ալմաղ իւղըէ միւսաատէ էթմէ-
պինի խթիրհամ էթտիլէր: Պունուն իւղէ-
րինէ զտիֆ հա խաթթա օլուպ զիյատէ
աճըղա թէհամմիւլ էտէմէյնլէրին իրի
կիւնտէ պիր փարչա սիյահ էքմէք իլէ պիր
գատէհ ու ալմալարընա միւսաատէ էյ-
լէտի վէ քէնտիլինն տախի պէս հաֆ-
թատա իրի տէֆա պիր փարչա սիյահ էք-
մէք իլէ իրի գատէհ ու ալարագ օլու-
ճունտա տէվամ էտէճէյնի իլան էյլէտի:
Պունու միւթէաղըպ ճէմաթ քէնտի վաղ-
լէրինին թալէպի իհանն օլունունճայատէք
քիլիտատա գալմագ իւղըէ կէմլնլէրինի
թէճտիտ էթտիլէր: Տէկէր թարաֆտան
Աղիւղ Սինօս քէնտի թէրթիպլէրինտէն գըլ
փայը գատար թէպուլլաթ էթմէմէյէ գա-
լար վէրտի: Պիւթիւն էհալի աղիմ պիր
հէյէճան իլինտէ տիր: Հէր քէս քէմալ
ը մէրաղ իլէ մէսէլէնին նէրէտէ թէպար-
լիւր էտէճէյնէ ինթիղար էթմէքտէ տիր:

«Աւգուռն գաճալար վէ էնլի գաճա-
լար. Գօնթէմփօրհի Րիվիտէ Ֆինօթ'
մէզքիւր մատտէ իւղէրինէ պիր պէնտնէր
էտիպ' հէյէթ ի իճթիմաիյէնին հայաթըն-
տա ճարի օլան մուհիմ պիր գալտէյէ
նաղարը տիղգաթ ճէլպ էտիյօր: Ամէրի-
գայա հիճրէթ էտէն ֆարգը միլլէթ էֆ-
րաալընն, վէ անլէրին Ամէրիգատա տօղ-
մուշ օլան էվաալարընն գաֆա քէմիքէ-
րինի թէֆիթիշ էյլէտիլլէրինտէ, անլէրին

չու էէնի մուհիթին թէէտիրի նէթիճէտին-
տէ ճիւղի օլուն պիր թաղըմ թէպէտ-
տիլէ մարուղ օլուգլարը կէօրիւմիշ տիր:
Միւմաիլէյհ պու թէհալլիլաթընտան աթի-
տէքի նէթիճէյի խթինթամ էյլէմիշ տիր:
«Ալի վէ միւթէալլիմ ֆիլքլէր ալթըպ տ-
տէմլէր արաւընտա կէօրիւլէն Քիզիօթթիֆ
(ճէստի) ֆարգլարըն զայրի գապիլ իւլ իսլահ
սըֆէթլէր օլմատըղընը, անճագ անլէրին
սիյատի, ախլագի վէ աղլի մէյլէր ֆար-
ղը օլուգլարըն գապուլ էտէճէրլէր տիր...:
Պու միլլէթլէրին էֆքէարընա հաղլաշըպ
անլէրին լուհլարըն ֆէթհ էթմէլի իլ:
Պիր գալմը Բուլանտըրմագ, Ալմանլան-
տըրմագ, Օմանլըանտըրմագ խիւլտալ
իլէ անլէրին միլլիյէթլէրինի խարապ էթ-
մէյի մէմուլ էթմէք ֆէննէն տճիլ վէ պօշ
պիր խիւլտա տըր: Պօհէմիա' տէհըլէրճէ
միւստէթ Ավաթրիանըն պօյունտուղը ալ-
թընտա էղիլտի, հաթթա անլէրին օ տաղ
կիպի երղըմիշ օլան թաղէիպ քիւլլէրի
ալթընտա միլլիյէթին քիւլիւք պիր չընկըը
պաղի գալտը: Վէ ֆուրթունա կէչինճէ
անլէր էվվէլլէրինտէն զիյատէ Զէշ վէ ա-
տու ի Ալման օլարագ մէյտանա չըգալլար:
Այնի չէյ Լէհիտան վէ Ֆինլանտիա
իլիւն տէ տահիհ տիր: Միլլէթլէրի հայ-
վանի գուվլէթ զօրու իլէ թէսիլի էթմէ-
նին ասըը կէչմիշ տիր: Օ թարիղլէ անլէ-
րին թիճարէթինի զապթ էտէպիլիտին,
լաքին աղլարըն ֆէթհ էտէմէքին: Ճէ-
տէսիմիլ իւղէրինէ կէլէն տարպէլէր' տէ-
լունտէ պուլունան գուվլէթլի միլլի հիւ-
պիլաթը մահվ էթմէյէ գատիր տէյիլ
տիր: Միլլէթլէր էօլմէք խթէմէտիլլէրի
միւստէթճէ հաշարլար: Մուհարէպէ ոհ-
մագլարըն տէնաաթը ալը, չօղ գան տէօ-
քէր, պիհիտապ ֆէլաքէթլէր կէթիլլի,
լաքին էլէ կէչիլտիլի զաֆէր տալիմա զէ-
մանի վէ խայպի տիր: Միլլէթլէրին թա-
լէրին ֆաթիհ օլուտար տէյիլ, անճագ
մէտէնիյէթ թայլին էտէր: Միլլէթլէր խալլ

էտէն, պէօյլուտէն, սուգութեթ էթաիբէն մէ-
տէնիյէթ աիր: Բուհումուզ էօյլէ պիր
գալա տըր քի անա օրտուլար կիրէմէզ.
անճազ. թէհզիպի ազլ ու աիլագըն լաթիֆ
թէսիրինու ֆուզէտէպիլիր: Ատէմէքրին բուհ-
լարը ուրգ վէ անաւըր ֆարգը տաւաւըն-
տան ազատ օլուրտա միլլէթլէր մուհարէ-
պէտէն գուրթուլուր: Օ ղէման պէօյլուք վէ
կիւղէլ ֆիլլէրէրէ իշթիրաք էտէրիզ: «Ու-
ղուն գաֆա» «էնլի գաֆա» տաւալարըն-
տան գուրթուլուր, մէտէնիյէթին հիւան
ու հէլալէթինճէ ըէզապէթէ աիւշէրիզ:

ՄՈՒԽԱՊԵՐԱԹ

ԷՕԼՄԷՄԷԶԼԻՔ(*)

ՏՕԳ. Զ. ԿԷՅԹՍ, ԲՕՊԷՐԹ ԳՕԼԷՃԻՆ ԲԷԻՍԻ

Ճանըն էօյլումսիւզլիյիւ հազգընտա
գաթի սայրլապիլէճէք վէ օլ մէսէլէյէ
տաիր օլան միւպահաստթա խիթամ վէ-
րէճէք օլան պիր իղահաթա տէսթըն օ-
լաճաղըմըր մէմուլ էթմէլի տէյիլ իղ: Օ
տիւնեա թարիխինին հէր տէվրինտէ մէվ-
ղու ք պահա օլմուշ վէ հալա օլմագաւ օ-
լան պիր մէսէլէ տիր: Գաւաիմնէ Թոք՝ «Ա-
տէմ վէֆաթ էթաիբաէն սօնրա տիրիլէ-
ճէք մի», սուալը իլէ պու մէսէլէյի մէյ-
տանա աթալը վէ հարաւըրա տարիւլ ֆիւ-
նունընըն մուզթէտիր իլմի բուհ ք ինսան
մուալլիմի ֆրօֆ. Ճէյմն՝ տար ք հազըրտա
Լայէմութլուգ մէսէլէյինէ տաիր պիր մէ-
զալէ հազալը: Պու՝ իլմաէն զիյաաէ ախ-
լագի տաիրէյէ թէալլիւգ էտէն պիր մէ-
սէլէ տիր: Իլմ վէ ֆէլէթէֆէ՝ սըրֆ պիլմէք,

վէ թէմամէն պիլմէք խաթըր իչիւն հա-
զիգաթը ճիւթուճու (արաշտըրմագ) է-
տէրլէր: Անլէրին հազիգաթա - տաիր օլան
մէրազլարը էտաէն նազարիյաթտան իպա-
րէթ պիր շէյ տիր: Փաղաթ իլմի աիլագ
վէ տին պիր հազիգաթը՝ անըն մաթլու-
պաթընը իճրաւ էքմէյ մագսէտիյիէ ճիւթ
ուճու էտէրլէր: Անլէրին հազիգաթ իչիւն
օլան հիսսի մէրազլարը ամէլի վէ հայաթի
էհէմիլիյէթի հաիլ տիր:

Պու էճլուէն՝ մուճէպինճէ իճրա ի մուա-
մէլէ էտէճէյիմիլ պիր հազիգաթ միգ-
տարը քեաֆի իհթիմալ օլուր վէ պիլզտէ
գանաաթ հասըլ էտէրաէ տին պու գա-
տարը իլէ իքթիֆա էտէր:

Ճանըն էօյլումսիւզլիյինին տէլլիլէրի
պանա օ գատար գուվլէթլի կէօրիւնիւր
քի անլէրի իղմալ էթմէք ճաիլ օլամալ:
Պու տէլլիլէրտէն պէս իքիսինի զիրը էթ-
մէքլիյիմ մաթլուպ օլմալլէ էվլէլա բու-
հուն թապիսթը վէ անըն Այլահա օլան
ալագաւընտան ախլ օլունան պուրհանը
զիրը էտէճէյիմ:

Ինսան՝ ճէսէտ վէ բուհտան իպարէթ
օլան պիր թէրքիպի ուզվի տիր: Օ հէմ
բուհ, եախօտ ճան, վէ հէմ ճէսէտտէն
իպարէթ օլուպ, պունըն իքիսի պիրիլքտէ
պիր թէրքիպի ուզվի եանի աաէմի թէշ-
քիլ էտէրլէր: Բուհ իլէ ճէսէտին, բուհա-
նի իլէ մաաալինին արաւընտաքի ալագա
ֆիլվագը փէք ճալիպի մէրազ պիր մէսէլէ
տիր: Պիլ մալիւմաթը հալվաա վէ թէֆէք-
քիւր վաւըթաւըյէ թահսիլ էթաիլիմիլի
պիլիլ իղ: Պիր մուհարրիքին (թահրիք է-
տէն գուվլէթ) թէսիրի հիսս ալէթլէրի վա-
ւըթաւըյէ տաապէ թէլլէր իւզէրինտէն կէ-
չիպ ճիւմէի աաապիյէնին մէրքէզինտէ
պուլունան տաապէ հիւճէյրաթընա եէթիլիլի,
վէ օրաաան պիր հարէքէթ մագամընտա
ազալէթլէրէ նազլ օլունուպ անլէրի իճ-
րաաթա սէվգ էտէր: Պէօյլէճէ տէրունի-
միլզտէ հիսսին հարէքէթէ թէպուիլ օլմալը

(*) Պու վէ պունտան սօնրաքի 4 պէնսլէր
թարաֆըմըզտան իրաա էտիլէն շու սիւպա ճէ-
վապէն գալէմէ սլընմըլչալ տըր: «Լայէմութ-
լուգ հազգընտա քէնսի թէճրիպէ վէ միւթէլաա-
նըպ նէթիճէտինտէ իքի էն գուվլէթլի տէլլիլէրինիլ
նէ՝ տիր»:
ԲԱՀՆԻԻՄԱ:

տէյերէք թարիֆ էտէպիլէճէյիմիզ պիր սիւիլէ ի ամէլիյաթ ալէտտէվամ վուզու պուլմազտա տըր : Պիզտէ զահիր օլան հէր պիր հիսսին պիր հարէքէթ հասըլ էյլէմէք մէյլի պուլունտուզունտան պազըլար պիւ- թիւն իթթիլար տէրունիյի հարէքէթտէն իպարէթ տիր տէյու թարիֆ էթմէյէ չա- լըշըլար իսէ տէ , պու ճէհալէրինտէ մու- վաֆֆազ օլամամըլար տըր :

Պիր թէսիրին ճիւմէ ի աստպիյէյէ կի- րիպ ախմազա կէչէրէք օրոտան հարէքէթ մադամընտա տիշարը չըգմաուը եինէ տէ տիւչիւնմէք ամէլինին վուզու պուլմամասը օլապիլիր , ֆազաթ եինէ տէ թէֆէքքիւր հասըլ օլոյօր : Իմաի տէմէք տիր քի ճիւմ- լէ ի աստպիյէնին թահրիքի թէֆէքքիւր հասըլ էթմէզ , եինէ տէ օ թահրիքեաթ իլէ պէրապէր թէֆէքքիւր տէ վուզու պուլույօր : Իշթէ ֆէլէֆէտէ «թէվաղի» տէնիլէն նազարիյէ պու ֆիքրի իֆատէ է- տէր : Օ նազարիյէյէ կէօրէ՝ բուհի եախօտ բուհանի իճրաաթ՝ տիմաղլաքի թէպէտ- տիւլաթլէ այնի զէմանտա վուզու պուլուր իսէ տէ , պու միւվաղի հալարըն պիքի տիկէրինին վասըթասըլէ հասըլ օլմայազ անճազ անլէր պիզիմ պու բուհտան վէ մատտէտէն իպարէթ օլան թէչքիլաթը- մըզաա հէմ տէմ վէ հէմահէնք օլարազ իլէրլէր : Հիսս՝ մէխանիզի պիր թարզտա հարէքէթէ թէպաիլ օլուր , լաքին անըն թէֆէքքիւրէ թահվիլ օլմասը մահզա բու- հանի պիր ֆիլի տիր : Ատէմտէ օլան բուհանի ունտըր՝ անըն ճէսէտինին հարէ- քէթլէրինի զապթ ու իտարէ էթմէքլէ պէրապէր ճէսէտի հարէքէթլէրիմիզէ ա- լազասը օլմայան եա տա ճիւզի չումուլու օլան միւճէրրէտ (վերացեալ) թէսապիւ- լաթ իլէ տախի իշթիլալ էտիյօր : Պու ճիհէթտէն պազըլուրգտա ինսան պիր սըրը տըր : Քէնտի քէնտիմիզի պիլմէյօր իզ : Ազլ՝ հալա հիւքէմա վէ ֆէյլէսուֆլար ի- չիւն պիր մուամմա տըր , լաքին ազլըն

պիր նէֆա իւլ էմր օլաուզու վէ թէֆէք- քիւրիւն պիր էմր ի վազը օլաուզու գա- տար պէրրազ վէ շաշմազ պաշգա պիր հազիզաթ եօզ տըր : Էկէր ազլ թէքեամ- միւլիւն պիր էսէր իթապիլիսի , ինսանի թէ- քեամիւլիւն հատուը զայէսի տէյէ թէ- լազգի էտիլէճէք իսէ՝ մէզքիւր սիւիլէ ի ամէլիյաթտա սօն ատըմըն պու օլուպ , տահա էօթէտէ ազլ վէ բուհուն զիյատէ պիր թէքեամիւլիւ օլմայաճաղընը տիւչիւն- մէյէ նէ՝ սէպէպիմիզ վար տըր : Շու քիւ- չիւք տիւչիւնիւճիւլէր , պիլ , Պէօյիւք տիւ- չիւնիւճիւ իլէ—Ալլահ իլէ ալազատար իզ : Պու ալազանըն պիր ազ սօնրա գաթ օ- լունմասընա հիչ պիր սէպէպ եօզ տըր :

Քիւթիւպ ի մուգատտէսէ անըն նիհայէթ պուլմայաճաղընա տաիր պիզի թէմինէտի- յօր : Պիզիմ ազլըմըլ թէրքիպ ի ուզվիմիզ իլէ ալազատար օլաուզու կիպի , Ալլահ իլէ տախի ալազատար պուլունտուզու հալաա պու ճիւմէ ֆաալիյաթը ազլիյէնին մահվ օլմասը , հիլիքտէ թէզարրուր էթմէսի ասլա մազուլ տէյիլ տիր : Թարաֆը տի- կէրտէն չունը տա թէսապիւր էթմէք գօ- լայ տըր քի չիմտի ճէսէտլէրիմիզ իլէ էս- ռարէնկիզ պիր իթթիհատ թէչքիլ էթ- մէքտէ օլան չու տիւչիւնէն ազլար՝ ճէ- սէտլէրիմիզ զէվալ պուլտուգտան սօնրա տախի Ալլահ օլան ալազալարընտա (վա- գատ մէզքիւր ալազա պու տիւնեատա նաթէմամ իսէ տէ) տէվամ էտէրլէր :

Սանիյէն , ինսան բուհունուն պատ էլ մէվթ եաշայաճաղընա տաիր մէվճուտ օլան իթիգատը ումուլինին էհէմիլիյէթինի թէ- քիտ էթմէք իսթէր իմ : Հէր աորտա հէր միլլէթ էֆրատընըն ինսանըն էօլաիւքտէն սօնրա եաշայաճաղընա իման էթմէքտէ օլաուզու գատար պաշգա պիր ազաիտէ տէ իթիմատ էթտիլէրինի պիլմէյօրում : Պու իթիգատըն ասլընա տաիր հէր նէ նազարիյէ տէ սէրա էթմէք անլէր իթի- գատը մէզքիւրին ումուլի օլուպ փէք տէ-

ընեն քեօք սաւմը խոխի վաղըստնա ապա թէսիր էթմէզէր : Պու գատար ու մուսի վէ գուվէթի օրան պիր իթիգաւ տըն հագիգի վէ միւթէպէր իտիյինի գաւ պուլ էթմէյէ մէճպուր իզ : Աքսի թագաւորտէ զիհն ի ինսանինին հիշ պիր հագիգաթա վասըլ օլմագ իչին միւթաթաւ օլմաւորընա շիւպհէ էթմէմիզ լազըմ կէլիր : Պանա կէլիր քի , թահթը հիւքմիւնտէ եաշաւորըմըլ իտարէ ի ախլազիյէ միւթէմէս վէ միւթաթալիմ օլուպ ինսան ագլընա՝ անըն գապիլիյէթէրինին տէրէճէպինտէ էմիլիյէթ էտէպիլիլիզ : Ինսան ագլընըն տէրք էտէմէյէճէյի տէրէճէտէ պէօյիւք հագիգաթալար պուլընապիլիր վէ վար աըր , ֆագաթ գապիլիյէթէրիմիլին միւվաւէյէթ էտէպիլիլիյէ տէրէճէտէ ագլըմըլա էմիլիյէթ էտէպիլիլի իզ : Հագիգաթը հալ պէօյէ տէյիլ իտէ օ զէման հալըմըլ փէք աճըլը օլուպ պիր տէլիլ եա գանտիլի օլմայարադ գարանըլ պիր կէճէտէ սէրսէրի տօլաշանլար մէսապէսինտէ օլաճագ իտիք :

Պէօյէճէ հէր ապատա աաէմէրին պէօյիւք պիր էքսէրիյէթինին՝ աաէմին լայէմիւթ պիր վարըդ իտիլինէ տաիր իթթիֆադ էթաիլիլիլիլի վիշ ի նաղարա ալտըլըմըլտա , վէ էֆքեար ալէմինտէ էն էնտէ տուրմագլէ պէրապէր էն էյի սիյըթէ մալիք օլուպ պիլիլէ միւրշիտ սայըլմաղա լայըգ օլան զէվաթըն քէնտի էֆքեար վէ նիշանկեաշլարընը մէզարըն էօթէ եադապընտաքի ալէմէ թէվճիհ էթմիշ օլտուղլարընը միւշահատէ էթաիլիլիլիլի պիլ տաթի անլէրին իմանընա իմթիսալ էաէրիլ : Քէզալիք պիլճիւմէ աինլէրին պու նօգթատա միւթթէֆիգ օլտուղլարընը քէմալը սիւրուրլէ իթիքաֆ էտէրիլ :

Խրթաթիյան , Իսլամ , Պուտաւիլի , Պրահմին վէ էտեանը տաիրէ թապիլէրի եէքաիկէրիմիլիլ «Պիրաաէր , Իլէրի սօղըմ ,» տէյէպիլիլիլ իզ : Էօլիւմ նէհրինին գա-

պարան տարլարընտան էօթէտէ մէվճուտ օլան տահիլ ի սէլամէթի արզուլարըլ , վէ օրատա՝ պուրատա օլտուղլանտան տահաէյի կէօրիւպ պիլէճէյիլ : Բուհուն լայէմիւթլուղու՝ օ գատար գօլայ անլաշլան վէ պիւթիւն էֆքեար ալէմի թարաֆընտան էօյլէ մուգալէմէթ էտիլմէզ պիր գանաաթ իլէ գապուլ էտիլմիշ օլան պիր հագիգաթալար քի աաէմին օլ պապաէքի իմանընը տարմագ իչին փէք գալի պուրհանլար իրաէ էտիլմէսի իճապ էաէր : Պու իթիգաւորն պիւսալ ու էսաա իտիլինէ տաիր միւքէմիլ պիր իապաթ տէրմիյան էտիլմէտիքէ պու ումուսի իթիգաալ օրթտաա գալըրմագ իտուտաաաա էտիլէն ճէհալէր մանասըլ տըր :

ՏՕԳ. ԱՐՄԵՆԱԿ ՀԱՅԿԱԶԵԱՆ , ԳՕՆԻԱ

ՀԱՅԱԹ Ը ՈՒՆԻԷԿԵՅԷ

«Շօրիւնիլիլիլի պիլգաթ ֆէհիլիլի հիւս էսիյօրուս վ.Ի.Բ.Թ.Օ. Զ.Ի.Լ.Թ.»

Էօլիւմիլիլիլիլիլ իչին շու աթիտէքի իլիլ իապաթլար պանա թապիլի վէ մուգնի կէօրինմիլիլ տիրէր :

1. Ինսանըն ագլի , ախլազի վէ բուհանի գապիլիլիլիլիլիլ քէմալիլիլիլ օլան հաարէթինի անճագ էպէտիլիլիլ իզնա էտէպիլիլիլ : Սալթ վիւճիւտիւ նօգթաի նաղարընտան պազըլարգտա ինսան փէք զաիֆ վէ պիլշարէ պիր վարըդ տըր , զաիֆ պիր հալաէ տօղար , պիր միւտտէթ հայաթընը մուհաֆաղայա չապալար վէ ազ սօնրա մէվճուտիլիլիլիլ ալէմինտէն նիհան օլուր : Լաքին ագլի գուվէթիլիլիլ նէ էիւքաէքիլիլիլ չըգապիլիլիլիլ , կէօլէրի զաիֆ տիր լաքին մէսաֆէնին պիլ փայան իւմիննընտա միլիօնլարճա միլ իրագտա պուլընտան էճաամը թէֆիլիլիլ էտէր : Սէսի զաիֆ տիր , լաքին անըն ֆըլըլթըլ տիւնեանըն թա նիհայէթէրինէտէր իշիտիլիլիլ : Գօլարըլ զաիֆ տիր , լաքին ուֆագ փարմաղընըն տօղուն-

մասըյլէ սաղլարը տէվիրի: Փերքի զէման վէ մէսաֆէ հուաուտլարընը կէչիպ տահա պէօյիւք վէ եիւքսէք ալէմ ու ճիհանլար խայալ էտէր: Վէ հիչ պիր վագթ էլտէ էթտիյի իլէ իքթիֆա էթմէզ: Եօրուլմագ պիլմէզ, տուրմագ պիլմէզ, տօյմագ պիլմէզ, վէ հէր պիր եէնի ֆիւթիւհաթը ազապինտէ ճահա զիյասէսի տէյու նիտա էտէր: Լաքին պու ճիւմէ հապէթլէրիյէ պէրապէր մէզարա էնէր վէ հէր շէյ իիթամ պուլուր: Նէ պիչսրէ պիր վարլըզ:

Ախլագի վէ բուհանի գապիլիյէթ վէ հապէթլէրի տահա գուվլէթլի վէ աճաիպ տիրլէր: Կեահ գուտտիյէթ, սատագաթ, տատլէթ, մէրհամէթ վէ մուհապպէթ կիպի մէպսէլէրին պաշ տէօնտէրէճէք եիւքսէքլէրինէ չըղապիլիյօր, կեահ անլէրին թամմ աքսիսի օլարագ ֆէսատաթ ճէհէնէմինին տիպսիզ տէրինլիլէրինէ էնէպիլիյօր, եինէ տէ իշպու էտնա թապազալարտա պուլունտուղու սըրատա պիլէ կէօլլէրինի քէմալ զիրվէսինէ տօղրուլտուպ օրայա չըգմաղա հապէթ չէքէր: Հէր քէմալըն մէնպաղ տէյու թանըտըղը իլահի պիր զաթ իլէ սըպա էթմէք վէ անա պէնզէմէքլիյէ գալղըլըր: Լաքին պիւթիւն պու չապալայըլընա բաղմէն նիշանկեահընը տահա փէք իրապտա կէօրիւր, վէ օ հասլէթինէ գալուշմազտան էօրիւմ կէլիպ անը մէզարա էնտիրի: Նիշանկեահա էրմէմէք, արզուսունա նաիլ օլմամագ գատար ինսանը մէյուս էտէն նէ շէյ վար: հապիզաթը հալտէ ինսան պիչարէ պիր վարլըզ տէյիլ մի տիր:

Էվվէթ, էյէր ինսանըն պու ճիւմէ իւմիտլէրի պօշա չըգաճագ իտէ պէօյլէ տիր: Թէնիսըն քէնտինին էն պէօյիւք էտէրի օլան ին մէմօրիլմաա (In memoriem) շէօյլէ սէօյլէյօր. «Զիյատէ պիր շէյ եօգ մը. էօյլէ իտէ ինսան պիր մէսիս (ճանլէր = զալաթը թապիաթ), պիր բոյա, պիր ահէնքսիլլիք տիր: Թա գատիմտէ քէնտի

չամուլը եաթագլարընտա եէքտիկէրինի փարէլէյէն աթաէրլէր ինտանա նիսպէթէն թաթլը ահէնք տիրլէր(*) :

Լաքին թապիաթտա հէր շէյ քէնտի նիշանկեահընա տօղրու իլէրլէտիյի կիպի ինսան տալի քէնտինինքինէ իլէրլէյօր: Փիրք, ախլագ, աիյանէթ պաշգա հէր հանկը պիր շէյ կիպի պիր զայէ իչիւն մէվճուտ օլուպ պիր նօղթայա միւթէվլէճճիս տիրլէր: Վէ էյէր թապիաթ պաշգալարընա վէլտիլինի ինսանտան տիրիզ էտիյօր իտէ ճիհանտա էն զիյատէ սըրտանըլ օլան վարլըզ ինսան տըր: Պահար վաղթընտա աղաճլարըն թօմուրճագ աշմալարը քէնտիլէրտէ հայաթըն մէվճուտ օլուղունը կէօսթէրիլլէր իտէ տէ, հայաթըն թէմամիյէթի տէյիլ տիրլէր, անլէր եաղ մէվիթմինին մէյվլէրլինտէ քէնտի նիշանկեահլարընա էթիշմիշ օլուլար: Ինսանտա պիհուտուտ իրթիֆալարա օլան հապէթ տալի պիզի իգնա էտէր քի հաղիգաթ վէ մուհապպէթ քէմալիյէթինէ եէթիշմէք իչիւն՝ պիհուտուտ պիր էօմի, պիր էպէտի հայաթ ինտան իչիւն մահֆուլ տըր:

2. Պիլճիւմիյէ արըլարտա ինսանտա էպէտէն եաշամաղա օլան հապէթ վէ էօլիւմտէն սօնրա հայաթըն տէվամ էտէճէյի հաղգընտա օլան ումումի իթիպատ ճանըն էօրիւմիւզլիլիւնիւ գապուլ էթմէքլիլտէն պաշգա եօլտա թէֆսիր էտիլէմէզ:

Ինսանտա հիչ պիր արզու եաշամաղա, էօրիւմիւզլիլիյէ օլան արզու գատար գուվլէթլի տէյիլ տիր: Պու էօյլէ պիր հիտի թապիլի տիր քի հիչ պիր գուվլէթ անը ինսան գալպինտէն սիլէմէզ. տահա հիչ պիր միլլէթ վէ գապիլէ պուլունմամըլ տըր քի անլէրտէ էպէտէն եաշամագ արզուսը, եախօտ միւսթագալէլ պիր էօմի իթիգատը

(*) «No more!, a monster then, a dream,
A discord. Dragons of the prime,
That tare eachother in their slime,
Where mellow music match'd with him».

կէօրիւմիւշ օրմասըն: Իմաի երես տէյէլիմ մի քի ինսանիյէթ իշպու պինէրճէ սէնէ- լէր զարֆընտա եէքիւնէն ալտանմըլ տըր: Պէօյլէ պիր նէթիճէ զալրի թապիի տիր: Թապիի նէթիճէ շու օլաճագ քի ինսան էպէտէն եաշամասը միւմքին օլտուղը իշիւն տիր քի ճա հասրէթ չէքիյօր:

Պուտա մէվճուտիյէթին էն ալա նի- շանկեահընը մահվ օլմագլըդտա պուլտու- ղընտա պիւթիւն ինսան թապիաթը անա չէտիտէն փրօթէսթօ էտէր, լաքին Յիսուս «Գըյամէթ վէ հայաթ պէն իմ», «Պանա իման էտէն էպէտի հայաթա մալիք տիր» աէտիլինտէ, վէ հայաթը մուհապպէթ իլէ տօլու պիր էօմրիւն էպէտի աէվամը մա- գամընտա թապիաթ էտէր իսէ ինսան անը էզճանու տիլ գապուլ էտէր: Պու ինսանա ղալրի թապիի եաղալրի միւմքին կէօրիւն- մէզ, իլլա անըն սէտասընըն լաթիֆ ահէնկի, ղաթէն պիլտիյի պիր մագամըն եանգօսը հայկնտէ գուլաղլարընա կէլիւ: Ինկիլիզ շաիրէրինտէն Պրատունիկ «Վաղըթ գաչը- յօր, շիմտի եաշա, եօգտա սօնրա ֆուրսաթ եօգ» տէյէնլէրէ պիհագգըն տէյօր, «Վա- գըթ նէ իմիշ, շիմսիյի քէօիէքլէրէ վէ մայմունլարա պրագ, ինսանըն էպէտիյէթի վար տըր»: (*)

ՄԷԶԱՐՏԱՆ ԷՕԹԷՏԷ ՀԱՅԱԹ ՎԱՐ ՄԸ

Տ Օ Գ. Մ. Պ Օ Է Ն

Ինսան բուհունուն լայէմուլթ օլտուղու- նա տաիր պէնճէ իքի էն գուվվէթի տէ- լիլէր հանկըլար իտիյինէ տաիր եաղմագ- լըղմ թալէպ էտիլմիշ տիր: Բուհուն լա- յէմուլթլըղու հագգընտա տէլիլէր՝ աաէ- մին նօլթաի նաղարընա կէօրէ թէֆէր- լիւզ էտէրլէր: Պէն Ալլահըն մէվճուտիյէ- թինէ ինանըր իսէմ, լայէմուլթլըզ հագ-

«Time escapes,

Live now or never—»

«What's time? Leave now for dogs and apes! Man has forever».

գընտա շիւպէմ օլմալ. զիրա անը Օ պա- նա թալիմ էթմիշ տիր: Լաքին ղանն է- տէրիմ պու սիւալտան մագսէտ իլհամը Իլահիյի հիսապա ալմայարագ ճէվապ վէր- մէք տիր: Պէն քէնտիմի, միւմքին մէրթէ- պէ մէզհէպի թալիմ թէսիրինտէն քեա- միլէն արի վէ սաաէճէ ահվալը մուհիթէ- նին հասըլաթը օլան իթիգատտան պէրի թուլթմալը իմ: Պէն տէլալի գապուլ եա- լէտտ էթմէք վէ մագուլ վէ ղալրի մա- գուլ օլան չէյլէրի թէմեիլ էմրինտէ Հէր- պէրթ Սիէնտըր եալիօտ ճօն Գալլին գա- տար վէ թամմ անլէր գատար հիւրը իմ: Հէրպէրթ Սիէնտըր Սօնտուզ Հայաթըն ֆէնէն մագուլ իտիյինի գապուլ էթաի- յինտէ, իլմ պու մէսէլէնին պահընճա ա- ղիմ պիր իըրամէթ կէօրմիւշ օլտու:

Իմաի պուրատա հէմ ալիմ ֆէյլէտու- ֆա, հէմ իրիաթիյան ֆէյլէտուֆա, հէմ մատտիյունա հէմ բուհիյունա մագալու կէօրիւնէն պիր նօլթաի իաթինտա վար տըր: Սօնտուզ հայաթըն մագալ իտիյինէ տաիր իլմին իթիլաֆ վէ պէյանաթընտան եօլա չըգարագ էօյլէ պիր հայաթըն մա- գուլ օլմագլէ պէրապէր ինթիմալ օլտու- ղընա տաիր պէնի էն զիյատէ իզնա է- տէն իքի միւլահաղալար պէր վէճհի աթի տիր:

1. Պիր ֆէյլէտուֆ մագամընտա քէնտի- քէնտիմէ տիւլիւնմէյէ պաչար իսէմ նէ՞ պուլույօրում: Պուլույօրում քի իթիլալ տէրունիմաէ պիր հալ վար, պիր նէվ քէն- տի քէնտիմի թանրմագլըզ վար տըր քի, պու հալ պէնիմ մէվճուտիյէթտէ լա- յէնգաթի սուրէթտէ աէվամ էթմէյէ թաղտիր օլունմուշ իտիլիմի տիւլիւնմէյէ պէնի իաթէր իաթմէզ մէճալուր գըլըյօր: Պիթթապի պու գանըլ աղլէն նէմա պու- մագլըղըմըզն իլք զէմանլարընտա ղաիֆ վէ էհէմմիյէթաիլ իսէ տէ, փէյ տէր փէյ տահա գուվվէթի վէ պէրրագ պիր հալ քէսպ էտիպ էնճամ պիլտէ ճանըն էօ-

լիւմիւղլիւյիւնէ տախր մուհագգազ պիր իթիգատ հալինի ալըր : Ֆիլվազը եիւքսէք թագըմոսն հայվանաթ միյանընտա տախի պիր տէրէճէ քէնտի քէնտինի թանըմագլըգ վար իսէ տէ, պու շէյ սալթ հալվաթ տան նէշէթ էտէն պիր հալ տէյու կէօրիւնիւյօր : Ինտանտա քէնտի նէֆալինի թանըմագլըգ հալը տատէճէ էօլիւզ զալի օլան պիր հայվանի հայաթ հուտուտունա մահսուր օլմայըզ հագիգի էօլիւմ ալէյհինտէ իսեան էտէր : պէն քէնտի հագգըմոս, աճայիպ պիր թէրքիպի ուզվի վէ գապիլիյէթիւր իլէ մութթաարֆ, էսրարէնկիլ, մատտի մահիյլթի օլան պիր հայվան մագամընտա տիւշիւնմէյէ պաշտաղըրմ անտէ ֆիքրիւմ թահաիտաթ վէ պաղըրըրէտտ էտէրէք, մէսաֆէ վէ զէման հուտուտընտան հօգարըյա սըշրայըզ քէնտինի էպէտի հայաթ իլէ թէճհիլ զըլընմըշ իտիյինէ տախր պիր խըլգի վէ զարուրի պասարա մալիք օլուր :

2. Պէն պու քէնտի քէնտիմէ նազար էթմէք ֆիլիլնտէ աէվամ էթաիքճէ էօլիւմիւղլիւյէ ինտանագլըզըմըն իրինճի մուգնի տէլիլինի քէշֆ էտէր իմ : Պու հօլ իլէ ֆէյէյուտֆլարըն ազլի վէ ախլազի թապիաթ թէսմիյէ էթաիքէրի մահիյէթէ թէսատիւֆ էսիյօր իմ : Պունուն աղըր փէք էսրարէնկիլ, վէ մատտի թապիաթ իւզէրինտէ նուֆուզու փէք աճաիպ վէ հալը թապիիսինտէ էօմրի ինտանիյէ թէմաս էթաիլի սըրալարտա զայէթ ճէլիլ վէ ճէվիլ տիր : 0 իճրաաթընտա սուրէթի մութլագէտէ պիհատա օլուպ զէման վէ մէսաֆէ հուտուտու թանըմագլ : Անըն էմէլ վէ իւմիտէրի տախիմա ճէլիլ վէ ալի միւս թագպէլ խապէր վէրիլըր, օ ազիմ շէյլըր տիւշիւնիւր : Ազիմ իշէր տէրիւհտէ էտէր, օ տախիմա իմքեանըզ վէ ինտան ֆիքրինտէն եիւքսէք օլան շէյլէրէ ճիւրաթ էտէր :

Ինտան բուհունուն պու գուվլէթլըրի

նէրէտէն կէլմիշ տիլըր : Անըր նէ մագսէա իշիւն մէվճուտ տըրլար : Ինտանտա պուլունան պու թապիաթըն հագիգի միւքթէտէպաթըն պիլէ իթիրաֆա մէճպուր պուլունտուլու պու եանի պիլֆիլ էլէ կէշիրաիյէ շէյլէրի պիր լահզէճիք թէճմիւլ էտէլիւմ : Պու միւքթէտէպաթըն հագիգի վէ փէք մանատար օլուտըլունու իլմ տախի գապուլ էթմէյէ մէճպուր օլմուշ տըր : Ճիւն իւշյալ զապիլինտէն ատտ էտիլէն շէյլէր պու կիւն գուվլէտէն ֆիլիլէ կէլիպ նէֆա իւլ էմր հէյէթինի տըմըշ տըրլար : Պու կիւն տտէմէլըն գուվլէ ի միւթէսայիլէսինտէ քէօք սալան պիր թէսապիւր ետըն տիւնեատա տմիլ օլան գուվլէթլըրտէն մատուտ օլույօրլար : Իմաի եօրուլմագ պիլմէզ վէ հէր շէյի ֆէթհ էտէն շու թապիաթ տախիմա պիլուէն իլէրի տիւշէն իւթիգպալ փէրտէսի իւզէրինէ լայէնգաթի եէնի, վէ կիւզէլ իշթիմալաթ ըէտմէրի չըզմագատա աէվամ էտիյօր վէ իլ էլ էպէտ պէօյլէ էտէճէք տիր :

Ալիմէր մատտէնին զայրի գապիլ ի մահվ օլուտըլունա տախր քէնտիլէրճէ գանաաթ հասըլ էթմիշ տիլըր : Այնի էտաս իւզէրինէ պու աճաիպ բուհը ինտանինին մահվ օլմասը թասապիւր էտիլէմէզ իտիյինի տախի իսպաթ օլունմուշ տայապիլիլ իզ : Պէօյլէճէ ինտանըն պիլէրէք վէ գապիլէն լայէնգաթի էպէտիյէ հատէթ շէքմէքտէ օլմատընտան հիւրմ էտէրիլ քի քէնտիսի աէ էպէտի օլմալը տըր : Անըն մէվճուտիյէթի մուամմասը պու հօլտա վէ անճագ պու հօլտա հալ օլունապիլիլ :

ԷՕԼԻԻՄՍԻԻԶԼԻԻՅԷ ՆԻՉԻԻՆ ԻՆԱՆԸՐ ԸՄ

ՎԵՐ. Գ. ՏԷՄԻՐՃԵԱՆ

Սօլուպ գուրույան պիր չիշէք եանընտան կէշտիլիմտէ գալալիմին տէրլնիլըլըրինտէն պիր ահ չէքէր իմ. պիր տագիգէ էվվէլ օ ճէլալ կիլինմիշ, հիւն վէ հայաթ իլէ միւճէհհէզ օլարագ եաշայօր իտի, չիմոի իսէ զէվալ պուլմուշ տըր : Պիր գաշ գու-

բոլոր համարողը էլիմին իշխնտե ուփանըր-
լար վէ պէս պիր նէֆէս անլէրի պիհատա
խմմանա սաչըպ տաղըտըր : Պէնի ահ չէ-
մէյէ մէճպուր դըլան չէյ չիչէք տէյիլ
սննադ. առէմին տախի պիր չիչէք օլմադ
թասալվուրու սըր : Շիմաի բաիհա վէ
հիւան իլէ թէթվիւն օլունմը իքէն պիր ազ
սոնրա սօլուպ զաիլ օլուր : Չիչէք քէնտի
հայաթընը պիր հայաթտան ալմը իտի :
Պիզտէ տախի հայաթ, հիւան վէ գուվիլթ
վէրէն պիր հայաթ վա՞ր մը սըր : Նէ՞րէտէ
տիր : Մնուն սոնու նէ՞ օլմադ :

Պիլմէմ նէ՞ գէման պաշլամըչ, լաքին
պիլիլիմ քի ինսան պիւթիւն թարիլիս ի
մէվնուտիյէթինտէ քէնտինին ալթիաէքի
մագուլ վէ հագդ սիւալընա պիր ճէվսպ
պուլմագ մագսէտիյէ չօզ չարէլէր իսթի-
մալ էթմիլ տիր : «Շիմաի վար ըմ, եա-
չայօրըմ, լաքին իլա նիհայէ եաչայտմագ
մը իմ :» Սօլան պիր չիչէք մի իմ, եօգսա
եաչայան պիր բո՞ւհ մը իմ : Նէ՞ չօզ տէ-
հալար պու գայայա չարվըմըչ վէ պիրնուր
չէօլէսի կէօրիւպ աքս էտէմէյէրէք ու-
փանմըչ, զաիլ օլմուչ տըրլար : Փագաթ
պու զայր ի մուայէն հալ վէ զուլմէթ
րաղմէն պէչէրիյէթ գատիմտէն պէրու
էօլիւմիւլիլիւք թասալվուրունա եափըչըպ
գալմըչ, պէ մատիյունըւգտա գանաաթ ը
ֆիլըրիյէ պուլամայարագ քէնտինին լայէ-
մուլ իտիյինէ իթիգատ վէ անը իլան էթ-
միլ տիր : Պու՝ հաչամագ արզուսու՞ մը
եօգսա եաչայան վարլըլըն սէտաալ՞ եա-
խօտ հանգօսուսու տըր : Մըրըլը՝ քէնաի
սէվիլիլիւսիւնին ճէնաղէսի եանընա թամմ
գօր, փատիչահարընըն ճէսէտինի մուսնա-
լար : Բուլմար՝ Ալլահըն իսմինտէ վաֆթիլ
օլունուր, վէ քէնտի տօթլարընտան եէնի
էօնլար խալգ էտէրլէր : Պրահմին՝ քէնտի
էօլմիլ օլան էվլաալընը պիր չիչէք եա պիր
արսլանտա կէօրմէք իսթէր : Պուտտա՝
պիր թապուլթ ինչա էաիպ նիլուանա թա-
սալվուրունու իհասա էտէրէք խայալընտա՝

կէլէճէք էպէտի ապըլար իչիւն նէֆէսիլ
վէ տիրի պիր պէչէրիյէթ թէրսիմ էաէր :
Փէյլէսուֆ՝ պուրհան պուլուր, վէ մանթը-
գա միւրէճաաթ էտէրէք ինանըր : Ֆիլվա-
գը պաղէն պիլմէմէզլիլիւտէն տէմ վուրուր,
լաքին «Խայր» «Եօգ տըր» տէյէմէլ : Էս-
քի առէմ՝ եէնի առէմ, էսքի ալիւնեա՝
եէնի տիւնեա, էսքի մէրթէպ՝ եէնի մէրթէպ
սոնուլ հայաթ մէսէլէսինի այնի տէրէճէ
մէրադ իլէ ճիւլթուճու էթմիլ (պաշտըր-
մագ) վէ հալա էտէճէք Խիլլէր, լաքին
անը գաթիյէն ինքեսար էթմէյէ միւզթէ-
տիր օլամալը տըրլար : Խնքեսար էտէմէլ-
լէր, անճագ զիյատէ նուր վէ մալիւմաթա
միւնթաղըր օլուրլար, վէ նուր տօղմուչ
տըր :

Էօմիլին խուսուտա կէնճիլք սէնէլէրի
էօլիւմիւլիլիւք մէսէլէսի իլէ զիյատէ իլթի-
զալ էտէր : Պախուտու միւլէսէսաթ ը
թալիմիյէտէ պիր թէֆթիլ վէ ինթիգատ
միւտտէթի իմրար էաէնլէր՝ Թուլմա մի-
սիլլու փարմագլարընը եանընա վէ մըլա-
րըն եէրինէ գօմաուրգճա ինսնմագ իսթէ-
մէզլէր : Սէնէլէր կէչէր, լաքին փարմագ-
լարընը նէ մըլլարըն եէրինէ գօրլար նէ տէ
հանլարընա սօղարլար : Բուհուն փարլըլը
եա էօլիւմիւլիլիւք խուսուտունտա նէ վար-
մագլար՝ լէմն իլէ, նէ կէօղլէր՝ կէօրմէք իլէ
վէ նէ տէ գուլպլար՝ սէտա-հալա իհ-
թիգաղարը իլթիմէք իլէ գաթի պիր
թէճրիպէ վէրմէզլէր : Փագաթ զուլմէթ ի
լէյլ միրուր էտէր, չափագ թուլու էտէր,
չիւպհէ պուլլթլարը բուհուն ուփուգ-
տան եօգարը գալգմագտա օլան նուրու էօ-
նիւնտէ թօվլանըր, տաղըլըր վէ նապէտիտ
օլուրլար : Արթըլ տէնիլ տաղլարըր քէսպի
սիւքիւն էյէր : Կէճէտէ մահիլթապ — էօ-
լիւմիւլիլիլիւն տապիթ իսպաթը — ֆուր-
թունաաան սոնրա տաքին օլմուչ օլան
տէրեանըն սուլարընտա աքսիլէզիր օլուր :
Այ օրատա սըր : Էօլիւմիւլիլիւք օրատա,
քէնտինտէ տիր : Էօլիւմ՝ նիհայէթ տէյիլ

տիր, մեզար հեյալէթի տէյի տիր: Օ պէս պիր կէչիտ, պիր ինթիգալ տըր: Ածիզլէրի սաիր չօգլար միսիլու պէօյլէ ինթիգատ վէ ինթիգաֆէ էտէր իմ: Ածէպա նի՛չիւն: Հիչ պիր քիմնէ բուհու լէմն էթտիմ, կէօզլէրիմ իլէ կէօրաիւմ, անըն սէտաորնը իշիթտիմ, պէյաղ եա գըրմըզը տըր, կիւլիւնքի կիպի գօգուսու վար, չիչէք միպի թաղէ տիր, տէյէմէզ: Պու տիւչիւնկէլէր՝ մատաիյունուն էպէտի մէզարը տըր: Լաքին օ տախի քէնտինին վար իտիյինի վէ վար օլաճաղընը պիլիւ: «Պէն» ինի, ֆիքրի, վէ Պէօյիւք տիւչիւնէնի պիլիւ: Վէ պու «պէն» ի, տիւչիւնէն վէ իրատէ էտէն գուվիլէթի քիմ մատտէ եա տա մատաի պիր թէրքիպի ուզվինին ֆաալիլիլէթի սատ էտէպիլիւ: Պու շէյլէր իտտիա էտիլէպիլիւ, տամա գանաաթ հասըլ էթմէզ. ահէնք զայիպ օլուր, տէրունտէն պիր իշիթիքիա սէսի իշիտիլիւ: «Պէն» վար իմաի պէն վար ըմ, «ազլ» վար, պէն վար ըմ, «իրատէթ» վար, իմաի պէն վար ըմ: «Պէն» ին վէ թէրքիպի ուզվինին ալաղաալը նէ՞տէն իպարէթ իտիյինի պիլիւմէմ, լաքին երնէ տէ պէնիմ սատէճէ մատտէ՝ վէ եախօտ մատաի գուվիլէթլէր նէթիճէօի օլմաաղըմը պիլիւ իմ: Ինթիլալ տէրունի վէ իրատէթ, իշիթէ բուհ պու տըր:

Բուհանի հայաթ տախի էօլիւմիւզլիւլիւն փէք պէրլադ կէօրիւնմէյէն թարիգի իզլէրինէ փարլադ պիր նուր աքս էտէր: Պու սատէճէ մէզհէպի օլուպ էսէրսէն իտթիտլալ էտիլէն պիր նէթիճէ վէ թէճրիպէ իզլէրինտէ միւհասէս պիր իսպաթ տըր: Պու՝ Քրիստոսըն եախօտ Խրիսթիյանըզըն թաղաիմ էթտիյի զայրի գապիլ իւլ ճէրհ պիր իսպաթ, վէ էօլիւմիւլիլիւն սահիհ փէյ վէ քէֆիլի տիր: Պու հայաթ՝ ճիմաի պէչըր արասընտա ֆաալիլիլէթ իպրազ վէ տճաիպաթ իզհար էթմէքտէ օլտուգճա իմ ի բուհը ինսանի տախի տահա զիյատէ

անտէ մէրադ հիտա էտիպ անը թահգիգաթ վէ ինթիգատա հէտէֆէ էյլէտի: «Պէն» պիր բուհանի հայաթ վաալիթասըլէ թէքեաֆ միւլ վէ թէպի էտիպ մատտէյէ հիւքմ էտէր: Սաիրլէր անը միւքիլ էօմր թէսմիյէ էտէրլէր, էթտիլիլէր իմ՝ վազըայը թէպիլիլ էթմիլ: Պու էօմրէ մալիք օլանլար հիյն ի հայաթտա վէ իսուսուսա էօլիւմ սաաթընտա անըն հագիգիլէթիլնէ շէհասէթ էթմիլ տիրլէր: Մահտուս իլէ պիհատտըն թէսաաիլիլ օլան պու բուհանի հայաթ հասըլ էյլէտիյի աղիմ թէպտիլաթ վէ միւթթալի հէմ ֆէթհ օլունմազ գուվիլէթլէր վաալթաալլէ մահտուս վէ Պիհատտըն մէվճուտիլէթիլնի իսպաթ էտէր: Պունուն իշիւն իտէ տիլիլէրին էքմէլի օլան Խրիսթիյանըզա՝ թապիրի տախէրլէ Քրիստոսա միլնէթտար ըլ: Իմ վէ ֆէյսէֆէ պունուն իլէ իշիթիլալ էտէպիլիլլէր, լաքին հալա հագիգի թէֆսիլիլնի պուլմաղա մուգթէտիր օլմամըլ տըրլար: Ատէմլէր հալա տէրունլէրինտէ մէվճուտ օլան պու էօլիւմիւլիլիլ քիթիգատընա եափըլազ գալըյօրլար: Պունտա տտէմ պիր ուլիլիլէթ վէ գանաաթ հիտա էտէր: Պու ուլիլիլէթ վէ գանաաթ նէ աղլի նէ տէ մատաի պիր շէյ տիր: Եա նէ՞ տիր: Պունուն ճէվապընը Քրիստոսուն թալիմիլնտէ արամալը իլ: Ատէմ բուհ տըր: Ալլահ բուհ տըր: Անլէրի եէքաիկէրինէ հագըաշտըր, միւլազաթ էթտիլիլլէր վէ թէճրիպէ գանաաթպաիլ օլաճադ տըր: Իմաի տտէմ զէվալ պուլան պիր չիչէք, սօլուպ գուրույան պիր կիւլ տէյիլ տիր, անճադ բուհանի վէ էօլիւմիւլիլ պիր վարըզ տըր: Զիյատէ մալիւմաթա մալիք օլաճաղըմըլ վէ իմանըն կէօրիլլէ թէպաիլ օլաճաղը պիր էյամ կէլէճէք տիր:

ՃԱՆՆՆ ԷՕԼԻՒՄԻՆԻՏԻՏԻՅԻ

ՎԵՐ. ՂԱԶԱՐՈՍ ԿԱՐԱՊԵՏԵԱՆ

Ճաննն էօլիւմիւրլիւնէ սաւր թէճ-
րիպէ ի շախիյէմտէն շու իքի տէլիլէրի
ղեքը էտէպիլիւր իմ:

1. Սուպուլթի: Ատէմլէր միյանննտա է-
պէտէն ետաւմադ խուսուսունտա ճարի օ-
լան ումումի արզու՝ Ալլահնն ատէմլէրի է-
պէտէն ետաւմադ դապիլիյէթի իլէ մութ-
թաւրփ օլարադ խալդ էթմիշ իտիլինէ պիւր
տէլիլ տիր: Վէ իշթէ պու դապիլիյէթ
ոպյէտինտէ ատէմլէր պու էօմրտէ Ալլահ
իլէ միւլադաթ էտէրէք՝ պիւր տէրէճէյէ
գատար գանաւաթ հիսա էտիպ հայաթը
էպէտիլիյէն փէյինէ մալիք օլուրլար, վէ
միւլադաթտա թէրադգըր էթտիքճէ քէն-
տիլէրին էօմրիւ տէ թաթլլաշլը՝ վէ քէտպի
իւմիտ էտէրլէր: Լաքին ճանրմըղըն պու
ճէտէտ իշինտէ մահպուս պուլունմադը,
էօլիւմտէն սօնրա միւքէմմէլ պիւր սուրէթ-
տէ մալիք օլմադ իւմիտինտէ պուլունտու-
ղումուզ սէրպէսթ միւլադաթ վէ բուհանի
սէֆա ու սաատէթէ պիւր մանի օլուրլունու
տաիմա հիսա էտէր իղ: Ալլահ նաթէմմաթ
իլ թուլթմադ:

2. Մէնֆի: Ճան էօլիւմիւրլ օլմասա
իտի՝ տին պիւր խէյալը պաթըլ օլուր իտի:
Ալլահնն խէլաս էմրի վէ օ խէլասն Քրիս-
տոստա իթմամ էտիլմիշ օլմասը եանի քէ-
ֆարէթ մանաւղը օլուր իտի: Օ զէման
ատէմին ինտ Ալլահ մէսուլիյէթինին մա-
նասը նէ՞ օլուր իտի: Տիւնեայը իտարէ է-
տէն ախլադի շէրիաթըն էսասը օլան ատու-
լէթ վէ միւքեաֆաթ եա միւճաղաթ նէ՞-
րէտէ գալըր իտի: Սէմուտա ճէմ էտիլէն
խաղինէլէր քիմլէր իշին տիր, էյէր ան-
լէրին սահիպլէրի մէվճուտ օլմագտան ֆա-
րիղ օլուրլար իսէ: Ճաննն էօլիւմիւրլիւ-
յիւ պիւր էմրի վագըր օլմասա իտի, օլ
տէմ պու էօմր՝ հաթթա միւմթաղ վէ
մուվաֆֆադ ատէմլէր իշին պիլէ նէ ա-
ղըր, նէվմիտ (իւմիտիղ) վէ թէսէլլիտիղ

օլաճադ իտի: Միւմիլէրին թէճրիպէ ի
բուհանիյէլէրի վէ բուհար իլէ միւսահէպէ
ֆէննինին քէշֆ էթտիյի ալամէթլէր տա-
իի պու էսասի մէվզու հագգընտա շիւպ-
հէլէրի տէֆ էթմէյէ քեաֆի օլաճադ
պուրհանլար իրաէ էտիյօրլար:

ՐՈՒՀԱՆԻ ՀԱՅԱԹ

ԳԸՅԱՄ ԷԹՄԻՇ ՕԼԱՆ ՔՐԻՍՏՈՍ

ՎԵՐ. Ճ. Պ. ՔԷՄՓՊԷԼ

Պուրասա սէյիլ ճիր, զիրա սէսիյի
կիպի գըյաւ էթսի: (Մաս. 28, 6.)

Յիսուսն գըյաւլլա խալաթ օլունմուշ
օլան պիւր պէօյիք շէյ շու տըր քի, էվ-
լատ Ուլլահն ինճիթմէյէ շէրը գաթիյէն
մուլթէտիր տէյիլ տիր: Գըսա պիւր միւտ-
տէթ իշին անը ինճիտէպիլիք, լաքին ա-
նըն հայաթընն ախլադի գուվլէթինի
թէնգիլ էտէճէք հիշ պիւր շէյ եաֆամադ:
Այէթ ի քէրիմէմիղտէ նուրանի մէլէք՝ միւ-
քէտտէր պիւր գարըյա տէյօր «Կէլ տէ
Բապալըն գօնուլուղը մահալա պադ, Օ
օրատա տէյիլ տիր, հիշ պիւր զէմինի գուվ-
վէթ անը օրատա սագըլայումադ իտի:» Վէ
շիմաի հէր հանկի պիւր նէճիպ հայաթա
պագսան այիլ էսասըն եանի Քրիստոսըն
մէզարտան գըյամընըն օրատա իղհար օ-
լունտուղունը կէօրէճէքսին: Փարազա ճօն
Հուսը ալ: Գօնաթանս մէճիսինէ կիտէր
իքէն հայաթընա տօղունուլմայաճաղընա
տաիր քէնտինէ Գրալ թարաֆընտան եա-
ղըր թէճմինաթ վէրիլմիշ իտի: Լաքին պու
թէճմինաթա բաղմէն ալադճադընա անը
էօրաիւրտիլէր: Եալան՝ զահիրէն զալիպ
օլուր, ճէհէննէմին բուհը պիւր տագիգէ
իշին զաֆէրեապ օլուր: Ճօն Հուսըն իշ-
կէնճէ շէքէն ճէտէտի թէքրար գըյամ էթ-
մէտի, լաքին պիւր շէյ գըյամ էթտի: Մու-
հապպէթ իլէ իշէյէն հագիգաթ բուհու,

Քրիստոսըն ըստ հոգւոյ զըլլամ էթաի : Եկէր թարիս՝ Հուս կիպի զաթլար եթիշտիր՝ մէսէ իտի, պիղլէր տահա գարանըդ տար լարն իշինտէ եաշամագտա օլուր իտիք : Հէր պիր ախլագի թէրագգը՝ իշկէնճէ վէ գանըլ թէրլէրլէ սաթուն ալընըր : Քրիստոս գուվլէթ իլէ զըլլամ էթմէգաէն էվլէլ սալպ օլունուր, վէ հագիգաթը հալտա տիւնեանըն գահրիմանըլը Հուս կիպի էլէմ չէքէլէր տիր : անլէրին գաթիլլէրի իտէ զաիֆ վէ ածիլլէր տիր : Անլէր էօլիւմ թէսմիյէ օլունան պէօլիւք թէպաիլլաթըն եօգարը թարաֆընտան Հուս կիպի զաթլար քէնտի իծրաաթլարընա պագըպ ինսան ճինսինի ճէհալէթ վէ կիւնահըն գուվլէթինտէն խէլաս էթմէք իշինտէ պիր հիսալէրի պուլունտուղու իշկէն Ալլահա համա էսէրլէր : Օ ըէզալէթ վէ զահիրի մաղլուպիյէթլէ տէֆն էտիլալլէրի եէրէ պագարլար, լաքին օրատա տէյիլ տիլլէր, զըլլամ էթմիշ տիլլէր : Հաթթա զէմինտէ զըլլամ էթմիշ տիլլէր, զիրա ուղուրունա ֆէտաի ճան էթալլէրի հագիգաթ չիմտի զաֆէր պուլմուշ տըր : Քրիստոս անլէրտէ իզգէթլէնմիշ տիր : Վէ սիգէ սիւալ էսէրիմ, սիլ ճօն Հուսըն մը, եօգսա անը հիւքմ էսէն մէճիլին ըէիսինի՞ն մի եէրինտէ օլմագ իսթէրսինիլ, ըէիս վէ ազալար կէշիպ կիթմիշ օլան կէճէ եարլարնա աիա տիրլէր, Հուս սապահ էվլատընտան տըր :

Պու աէրաի գալլալինիլէ ալընըլ, զիրա պու հաֆթա զարֆընտա անը հայաթընըզտա թաթպըգա չօգ ֆուրտաթլարընըլ օլաճագ տըր : Էյ կէնճ, էկէր զաիֆէ գարչը գուվլէթլինին թարաֆընը թութմաղա թէճրիպէ օլունուր իսէն, աէրիաթը էյլէքի, նէսնէլէրի զահիրի իլէ հիւքմ էթմէմէլի իլ : զաաֆ՝ մուհապալէթ վէ համիյէթլէ պիրլէշինճէ գուվլէթ օլուր : Պունա ինանքի, ալի օլան չէյ հէմ հագիգաթ տըր հէմ գուվլէթ տիր : Հագիգի առէմ մագամընտա նէ էթմէք վէ նէ սէօյլէմէք կէրէք

խաիյին հէր կիւն հէր սաաթ տանա իլհամ օլունուր : Պունը իծրա էյլէ, նէթիճէսինի Ալլահա թէրք էթ : Պու կիւն Ալլահ աիւնեա իշկէն իծրա էթմէք իսթէտիյի չէյլէրի քէնտի էվլատլարն Քրիստոսաքի իլէ իծրա էտիյօր : Ատէմլէր անլէրի ըէզալէթլէ սալպ էտիպ տէֆն էսէպիլլէր, լաքին հիշ պիր մէզար անլէրի ուղուն վագթ թութմաղ : Ատէմլէր պիրի պիրլէրինէ անլէրին եաթաղըլ մէզարլարը կէսթէրսէլէր տէ, անլէր օրատա տէյիլլէր, զըլլամ էթմիշ տիրլէր : Օքսֆօրտա կիթմիշ օլանլար օրատա Պէլիօլ գօլէճին գարչըսընտաքի եօլտա կէսիլլալիւշ պիր թաշտան խաշ կէօրիլլէր, օ խաշ Գրէնմըր, Իիտիլ վէ Լաթիմէրտէ Քրիստոսըն իսկէնճէ չէքտիյինէ իշարէթ տիր : Անլէրին եագըլան ճէսէպլէրինին քիւլիւ օրատա տըր : Լաքին պու կիւն օ կիպի պիր ճինսպէթ Ինկիլթէրրատա իծրա էտիլլէմէլ : նիշիւն Չիւնքի օ զաթլարըն ուղուրունա չէհիտ օլտուղը հագիգաթ, եանի վիճտան հիւրըիյէթի զալիպ օլմուշ տըր : Գրէնմէրին Քրիստոսը Ինկիլթէրրատա զըլլամ էյլէմիշ տիր :

Իմոսի չէրը խալը իւզէրինէ չալարըլ զալէպէտէն տօլայը իֆիթիլտարլէ նիտա էթտիյինի իշիտիլտէն պու տէնիլլէնի խաթըրնա կէթիր : Զահիրիյէ էհէմիլլէթ վէրմէ, — իշկէնճէյի չէքէն պիննէֆս սէն քէնտին օլան պիլէ : Եկէր Քրիստոս սէնտէ գըլլամ էթմիշ իտէ, սէն անըն ուղուրունա հէր նէ իլրամէթ իֆիտ էտէր իսէն օ անտէ տէ գըլլամ էտէճէք տիր : Իւմիտլէրին մէզարա տէֆն օլունտուղունտա սէն քէնտի քէնտինէ տէ : «Օ օրատա տէյիլ տիր, օ գըլլամ էթաի : Օ հիւն օրատա իտի, լաքին պու կիւն, եարըն վէ էպէտէն օ հաթաթտա տըր վէ սաթմանաթ էտէր» :

Ե Է Վ Ս Ի Ի Պ Ա Տ Է Թ

Կիր. 1. Կորն. 15, 20, 23: Թուր-
ֆանտա՝ մահաուլ գէմանընըն թէղարուպ
էթաիլինի իլան վէ պէյան էթաիլի մի-
սիլու Քրիստոսըն գըյամ տախի ճիւմէ
ինտանլարըն գըյամ էտէճէյինի պէյան
էթմէքաէ տիր:

Իշ. Անալ. 2, 24: Բապպ անը տարպէթ-
մէքլէ էլէմէ տիւշար էթմէյէ լապի օլտու:
Իմոի Անը մէզարտան իհեա էթմէք տախի
անճագ անը էլէմ վէ էօլիւմէ թէպիւմ էտէն
ղաթըն գուվէթիլէ միւմքին իաի: Իլահի
նուֆուզ Անը մէզարա էնտիրէն էօլիւմ
աղըրլարընը հալլ վէ անը իհեա էյլէտի:
Էյ միւմին, էօլմիւշ իրէն հայյ օլան Քրիս-
տոսը մէզարտան իգամէ էտէն Ալլահա
շիւքը էյլէ:

Գշ. Բոմ. 4, 25: Քրիստոսըն գըյա-
մը պիզի էպէտի հիւքմոէն խէլաս էյլէտի:
Անըն էլէմ, էօլիւմ վէ գանըյլէ, վէ
մէզարա զալէպէսիլէ պիլ Ալլահն հու-
ղուրունտա թէպրիր օլունտուդ: Էյ կիւ-
նահն ճիւմինտէն թէպրիր օլունտուդ իա-
թէյէն կիւնահքեար, կէլ, գըյամ էտէն
Յիսուսա նաղար էյլէ, Ալլահ անտէ սէնի
թէպրիր էտէր:

Դշ. Բոմ. 8, 34: Իստանլարըմըզ
իշին ետրալանըպ կիւնահլարըմըզ Էիւք-
լէնէն Քրիստոս պու կիւն գըյամ էթմիշ
օլարուդ պիզիւմ իշին շէֆասթ էտիյօր:
Պիզիւմ կիպի թէճրիպէ օլունտուդ Ալլա-
հն հուղուրունտա պիզիւմ սաարգ քեա-
հինիմիլ տիր:

Եշ. 1. Կորն. 15, 19: Պիլ էյէր
եալընըզ պու զէմինտէ եաշամըշ օլան
Քրիստոսա իւմիտ էթմիշ խէք՝ առէմէրին
ճիւմէսինտէն սէֆիլ իլ: Լաքին օ գըյամ
էթմիշ տիր. վէ պիլ Անա իւմիտ էթմէք-
լէ պու թէճրիպէլէր տիւնեալընտա քէսպ
ի ճէսարէթ էյլէր իլ: Չիրա անտէ էպէտի
պիր սէլամէթ պուլմուշ իլ:

Ուր. Բոմ. 6, 5—6: Քրիստոսըն էօ-
լիւմիւ միւմինլէրին էքիլտիրէրի պիր թիւ-
րապ տըր քի անլէր օրատան Քրիստոս իլէ
պէրապէր հայաթ, խէլաս վէ էպէտի պիր
ճէլալ իլէ գըյամ էտէրլէր: Անըն էօլիւ-
միլլէ հաղըր վէ կէլէճէք ճէլիլ պիր հա-
յաթա աշըլանիլ իլ:

Շար. Ամալ. 17. 31: Քրիստոս տիւն-
եանըն հաքիմի օլուպ, պիր կիւն տիւնեա
Անըն հուղուրունտա հիւքմ օլունտուգ
տըր: Էյմիլաթտան գըյամ էթմէսիլլէ Ա-
նըն պու ազիւմ սէլահիլէթի թաստիգ օ-
լունմըշ տըր: Պիլ առիլ պիր հաքիմին
հուղուրունտա սալունտուգըմըզ ինտան
քիմնէլէր կիպի եաշայօր մը իլ:

ՄԵՐՔԷՉ Ի ԻԹԹԻՀԱՏՐԵ 16ԲՆՃԸ ԻՃԹԻՄԱԸ

3.

6. Տախիլի քէպիլիլ պէշարէք.
Պունա տաիր (ա) իթթիհատըն իւշ սթէյ-
չընլարընտա պէշէր քիշիտէն իպարէթ վէ
վէ Սթէյչըն քիլիտալարընըն բէյի իլէ ին-
թիլիտալ օլունտան պիրէր իտարէ գօմիսիօն-
լարընըն թէշքիլի, (բ) Հէր քիլիտէնին՝ քէն-
տի չօպան եա վաիլինի պիր սյ իշին գօ-
միսիօնուն թային էտէճէյի պէշարէթ աէվ-
րինէ միստատէ էտիպ խարճը լահընըն,—վէ
միւմքին իտէ ալսէր պիր միւպէշիլին տախի
մէսարիֆինին, — թէալիլէսի իշին պէ-
շարէթ նամընտ ճէմ էթաիլի իւնէյի
Սթէյչընըն պէշարէթ սանտըղընա կէօն-
տէրմէսի թահթը զարարա ալընտը:

7. Պազը ֆիլիսէրէրսէն կէշէն մէսէ-
լէշէր: (ա) Թալաս քիլիտալընտա վաղը
նիֆադ ու ֆիրապ խաւսաւունտա վէրիլէն
մալիւմիլլարը մէճիլ վէք տէրին էսէֆու
քէտէր իլէ իշիտիպ, իքի թարաֆտա օլան
ճէմաաթա վէ միսիօնալարա միւնաալիպ
մէքթուպլար եաղըլմաը,

(բ) Կէմէրէք քիլիտալընտա օլան նիֆադ

իշին պիւղֆիւթուր բուհանի իպատէթ-
լէրինէ տէվամ վէ ալըլան պիրատէրլէրէ
մուհապպէթլէ մուամէլէ էթմէլէրինէ տաիր
քիլիսայա ճէսարէթպախչ պիր մէթուպլն
թահրիրի, (դ) Պինա իշին իանէ խուսու-
տունտա Սունկուրլու, Նիկտէ, Աղիզիյէ,
Իսիլի, Չագմադ վէ Ավգաթ Հաճի քէօյ-
աէն կէլէն թալէպլէրէ՝ մէնսուպ պուլուն-
տուգլարը Սթէյլն իճրա գօմիսիօնլարընա
միւրաճաթ էտէրէք բուխսաթ խաթիհսալ
էթտիքլէրինտէ, քիլիսալարտա իանէ աչ-
մալարը թէճվիզ էտիլտի:

Իքթիհասըն մէսարիմի: Մէսարիֆին
թէպիլիյէսի պապլընտա իթթիհատ խազնէ-
տարընըն սէնէտէ պիր տէֆաի թթիհատ տա-
խիլինտէ օլան քիլիսա վէ ճէմաթլարա մէթ-
թուպլար եաղմադ, վէ Սթէյլն խաթա-
խանէլէրի իշին հէր Սթէյլն՝ սէնէտէ պիր
Կիրակի քէնտի տաիրէսինտէ պուլուն-
նան քիլիսալարտան իանէ ճէմ էտիպ՝
պիր թէլէքիւրնամէ իլէ պէրապէր խ-
նէյի խաթախանէ միւտիրիյէթինէ կէօն-
տէրմէսի թահթը գարարա սլընար:

Գ. Սթէյլն իճրա գօմիսիօնլարը:
Մէրքէզաէն իքիյէր միսիօնէր վէ պիրէր
էէրլի, ճիվարտաքի քիլիսալարտան իսէ ի-
քիլէր մուրախստա ալմագ շարթը իլէ պէր-
վէճհի աթի Իթթիհատըն իւչ Սթէյլն իճ-
րա գօմիսիօնլարը ինթիխապ օլընտուլար:

Գայէրիյէ Սթէյլնը իշին՝ Վեր. Մր.
Ֆաուլ, Վեր. Մր. Ուինկէյթ, Վեր. Գ. Էօ-
միւրեան, Վեր. Գ. Նագուպեան, Վեր.
Մ. Մընչերեան, Սիվազ Սթէյլնը իշին՝
Վեր. Մր. Փէրի, Վեր. Ը. Փարթրիճ, Յա-
բութիւն էֆ. Պաշպէթիւքեան, Սարգիս
էֆ. Կիւրէղեան, Պատ. Ա. Գէսրգեան:
Մէրզիֆուն Սթէյլնը իշին՝ Տօք. Մարտին,
Մր. Կէլըլ, Յակոբ էֆ. Պետրոսեան, Վեր.
Մ. Տօմպալեան, Ա. Ս. Տարագճեան:

Իթթիհատ խազնէտարլընա Գէորգ
էֆ. Ճիզմէճեան թէքրարէն թային օլուն-
տա:

Մերթկի Իքթիհաս բարաֆրնսան
խաթիպ
ԱԼԵՏԻՍ Ս. ՏԱՐԱԳՃԵԱՆ

Սիւլ Հանի Բէօյ

ՄԻԻԹԵՆԵՎՎԻ

ՄԻԻԲԵՄՍԵԼ ՊԻՐ ԹԱԳՏԻՐ

ՄԵՅՐԻ Ր. Ս. ԷՆՏՐԻԶ

3.

Պունուն իւզէրինէ օ պէթիւք իղաի-
համտա պիր սիւքիւնէթ հիւքմֆէրմա օլ-
տու: Բէիս ուզուն պօյլու հէյէթի իլէ
անլէրին էօնիւնտէ տուրտուզու հալտէ, էվ-
վէլա սիմալընտա նութգունուն էսէրի օ-
լան պիր պէշալէթ վէ ճէլալ կէօրիւնիւյօր
խաի իսէ տէ, պիր ալ սօնրա մէղքիւր
հալ կէլիպ միւշարիլէյհին չիւքին սիմալը
անլէրէ զասիր օլտու: Օ մահզուն, ամմա
լաթիֆ վէ միւթէվէքքիլ կէօզլէր իլէ ան-
լէրէ նազար էյլէտի, անլէր տախի տիք
տիք քէնտինէ պաղըյօրլար խաի: Հիչ պիր
ալգըլ վուգու պուրմաուր: Վէ օ ու-
զուն պօյլու էնտամըզ զաթ եալաշճա
քիւրսիւ ի խիթապէթաէն չէքիլիպ սանտալ-
եաքընա չէօքտիւ օթուրաու, վէ հաղիրուն
թարաֆընտան եինէ հիչ պիր կէօնէ թադ-
տիր եա ալգըլ էսէրի իպրաղ էտիլմէտի:
Անճաղ սաթհը տէրեատա կէօրիլէն ու-
ֆաճըգ տալլալար միսիլու՝ իզտիհամ ա-
րալընտա պիր ուճտան օ պիր ուճա գատար
ուզանան պիր ահ նիտաուր հիսա էտիլտի:
Պունա իճապէթէն Լինդընըն գալպի քէ-
տէր իլէ նէպզան էտիյօր խաի: Գօրգտու-
զու պաշընա կէլտի վէ նութգու մէմուլ
էթտիյի սէմէրէյի հաուլ էթմէտի տէյու
զանն էտիյօր խաի: Պիւթիւն գուվվէթ վէ
ճանընը անըն իշինէ գօյարադ իրատ էթ-
տիյի պու նութգընտան տօլայը անլէրտէ
հիչ պիր կէօնէ էսէրի մէմունիլէթ զա-
հիւ օլմաաղընը կէօրիւնճէ պու մուվաֆ-
ֆադիյէթսիլիլինաէն նաչի միւշարիլէյհին
գալպի միւնքէսիր օլտու: Պու արատա
մուսիգի իշիտիրտի վէ գուալյօր պիր մէր-
սիյէ թէրէնիւմ էթմէյէ պաշաաուր: Օ
մագսէտինտէ մալլուպ օլմուշ խաի: Մէ-

րաւամբ ու այլնէր խիթամ պուրաուգտան սօնրա՝ Էվէրէթ տէրհալ ըէրին հանընա կէլիպ «Նութգունուղ...» տէյէրէք սէօզէ պաշլատըղը կիպի Լինգըն էլինի անըն օմուզունա գոյարագ լուծֆ էֆչա պիր թէ պէսսիւմ իլէ, «Խթէրուէն պէնիւմ նուծգըմ հագգընտա գօնուշմայալըմ, պէն էյի պիր խաթիպ օրնատըղըմը զաթէն պիլիւր իմ», տէսի: Վէ ըէիս սէօզիւնէ տէվամ էաիպ անա քէնտինին վագթ ու հալա միւնաուիպ օլան պու նուծգունտան տօրայը թագտիրամիզ սամիմի սէօզէր սէօլէտի, վէ Էվէրէթ քէմալը տիզվաթ ու սիւքիւնէթլէ միւշարիէյի տինլէտիքտէն սօնրա, «Ըէիս էֆէնտի, միւսառաէնիլլէ արզ էթմէք խթէրիւմ քի պէն մէսէլէնին սուլ ճանը վէ մէրքէզի նօլթատընը անճագ իրի սաաթտա օխշոյա պիլտիւմ, լաքին սիզ պունա իքի տագիդէտէ մուվաֆֆապ օլտունուղ» տէսի: Փագաթ Լինգըն պաշլըն սալլայըպ կիւլտի վէ պիզզաթ քէնտի մուհաքէմէսինէ իթիմաս էթմէյէ մէյյալ պիրիսի օրնալլէ էֆքեարընը սալա թէպաիլ էթմէյէրէք տէճիւպ հանընա հագլաշան պիր աիկէրի իլէ գօնուշմաղա պաշլատը: Մէյյոտնը մուհարէպէ մագպէրէսի օլան պու մահալտէ իճրա օլունան մէզքիւր թէմքինլի խըամէթլէր խիթամ փէզլիւր օլտուգտան տէրհալ սօնրա, ըէիս վէ մաիլլէթինտէ օլանլար թրէն ի մալսսուս իլէ կէճէլէյին Ուաշինկլթընա ալտէթ էյլէտիլէր: Էրթէսի կիւն Լինգըն հէքտիկէրինի միւթէագիպ զուհուր էտէն իչլէր սէպէպինտէն բահաթլանմագ իչիւն պիր տագիդէ պիլէ վագթ պուլամոյարագ էօլլէնտէն սօնրա սաաթ Կէ գատար իշլէտիքտէն սօնրա պիր աղ նէֆէս սլմալըղա ինթիյաճ հիստ էտէրէք՝ Հուայթ Հաուստան (ըէիսին սարայը) եալընըղճա թէնէզզիւհէ չըգար: Զիհնի հալա սօն կիւնիւն վուգուաթը իլէ մէշըւլ իտի:

ՍՕՆ ԽԱՊԵՐԼԵՐ

ՄԷՃԼԻՍ Ի ՄԷՊՈՒՍԱՆ

77 ինննի ինքիւնատա՝ իճարը աղտը մուգապէլէնատէլէրինին թատաղը իչիւն ալընաճագ գայոյէ ըէսմինին թատիլի հագգընտաքի թէքիլի պէրա ի թէպիզ Սալլիէ էնճիւմէնինէ կէճուտէրիւր: Հալատիս տարէթիլլէ զագէթալար թարաֆընտան քէլիտէ էտիլէճէք թէլէզրաֆնտա մէլէրտէն նըսթ իւճրէթ ալընմալը հագգընտա պիր թագրիւր օգունուպ ճիւզի միւսպաշէտէն սօնրա՝ պու թէնպիլաթ վարտաթա թէսիր էտէճէլի միւլաշաղտարլլէ ըէստ օլունտու: Պատէհու թէլլիլ ի սէնայի գանուշմաշուն միւլապէրէսինէ պաշլանտը: Փագալիպ իլէ իմալ օլունմայան խալը, մէնտուճաթ վէ էօրմէ էլ իշլէրի տէսթիկտաշալընտա իչէյէն տմէլէտէն թէմէթթիւ վէրկիւրի ալընմալար վէ իշպու տէսթիկտաշար մաճուլաթընը մէմալիք ի էճնէպիլլէ իխրաճընտա անլէրտէն, վէ մաճուլաթը մէզքիւրէնին ետիլլմալը իչիւն մէմալիք ի էճնէպիլլէտէն ճէլպ էտիլլիլ օլան մէվատտը իպթիտալէտէն կէճիլիւք ալընմալար (10 ընճը մատտէ) գապուլ օլունտու: — 78 ինննի ինքիւնատա՝ Շէյիւ Իսլամըպ պիւտճէսի միւլապէրէյէ ալընըպ՝ Շէյիւ իւլ Իսլամ վէ միւլաթէշարը իչիւն 312,000 դրշ., Ֆէթվա էմանէթի իչիւն 120,000 դրշ. մէրքէզ մէմուլարը իչիւն 3,342,800 դրշ. Մէճիս ի մէշայիլս իչիւն 33,600 դրշ. վէ էճման 6,051,000 դրշ. օլմագ իւզլլէ հէյէթ ի ումուլլէտի իլէ գապուլ օլունտու: — 79 ըննը ինքիւնատա՝ Ճէզա գանուշմաշուն պաղիլէ ի միւլապէրաթընտ տէվամ էտիլլի: — 80 ինննի ինքիւնատա՝ փօթթա վէ թէլէզրաֆ պիւտճէսինին պաղիլէ ի միւլապէրաթընտ պաշլանտը: Ումուլը թիւճճարիլլէն տուհուլթ խալաղը իչիւն թէլէզրաֆ իւճրէթինին թէնպիլի թէքիլի օլունուպ պու եիւզտէն վարտաթտա պիր նօզտան զուհուր էթմէտիքտէն մատա տրթաճաղը, հաթթա թէնպիլաթ վուգու պուլտա պիլէ հէմմիլլէթի օլմաալը, զիրա մուլմէլաթ սիւրաթ պուլուպ ումուլը թիւճճարիլլէնին քէպի թէրագզի էտէճէլի զիք օլունմուշ վէ քէպալիք փօթթա մէմուլարընըն պիր աղ գլյատէ տագիլ վէ վաղիֆէլնտա օլմաալար իչիւն մաալլարընա 20 դամմ էթմէք թէքիլի օլունմուշ ալը: Պուշօ էֆ. փօթթայը թաթալար կէթիլիպ կէթիլիւր

Իրեն մեքթուպարըն չիմտիքնտէն տահա թէզ կիթտիյնի, մեքթուպարըն տաղըթմադ մէսէլէսինտէ խալլիճա իհմալ վէ տու ի խթիմաշաթ վուզու պուլտուղունու, թէլէղրաֆարճա խալլի մուճիպ ի չէքվա հալէր պուլունտուղունու, ըհամի թէլէղրաֆնամէլէրտէն խուսուսի թէլէղրաֆարա սըրա գազմաուղընը, կէչէն սէնէ 58 թէլէղրաֆ մէրքէղի աչըմաուր իչիւն թախտիտաթ դապուլ էտիլմիշ իքէն, անճադ 7 տանէսի տաչըմըջ օլտուղու հալտէ կէնի մէրքէղէր աչմադ իչիւն կէնի թախտիտաթ թալէպ օլունմաուրըն էսպապընը անրամաուղընը զիքը էյլէմիշ տիր, Բիլա փաշա՝ թէլէղրաֆ վէ փօթիախանէլէրճէ միւնթաճ ը խալիս չօգ ճիւնթէր պուլունտուղունու, Ամէրիգատու 1,300 քիչիյէ, Իթալիտա 30,100 քիչիյէ, Ֆիլէմէնքաէ 4,000 քիչիյէ վէ Թիւրքիտա խէ 30,000 քիչիյէ պիր թէլէղրաֆխանէ իսապէթ էթտիյնի, պիզաէքի մէրքէղէրին պաղընըն վարիտաթ կէթիլմէտիյնի պէյան էյլէմիշ տիր: — Տիւնճի իճրիմաուտ՝ Ժանտարմա պիւստէսինի պաղիյէ ի միւզաքէրէսինէ տէվամ էտիլտի:

Տ Ա Ն Ի Լ Ի

Դարասաղ Հոսուսընսա. — Ասաքիր ի Օսմանիյէ՝ Թուզը դապթ էթաիքտէն սօնրա Հութ սըրթարընը թահթ ը իշալա սըլա Իշգօտա, Գաթրաթի, Հէլիմ վէ Թուզ արաւընտաքի միւնգաթի թարիգէրի տախի աչմիշար սըր: Պիր միւստտէմէտէ պիր կիւզ պաշը թէլէֆ, Իքի միւլաղիմ մէճրուս վէ էֆրատտան 40 գատաուր նուֆուս մէճրուս վէ թէլէֆ օրմուշ սըր: Ասըլար խէ փէք չօգ թէլէֆաթ վէրէրէք ըրճաթ էթմիշէր տիր: Էմին պէյ միւֆրէզէսիյէ տալար տարաւընտա ախիրէն վուզուս կէլէն միւստտէմէտէ տալար թարաֆընտան տէֆաթի իչիտիյէն պօրու սէտալարը Դարասաղըլըլըն խոսնտա մէտիլէտար պուլունտուղարընը կէնիտէն թէկիտ էթմիշ տիր: — Ասըլարըն բուէսար թարաֆընտան Չէթինիէտէ մուզիմ սիւֆէրայա թէպլիզ օլունան պիր մութիթիւտէ Արնաւիւսպուղըն թէմամիյէթ ի միլքիյէսինի, Արնաւիւստանըն լիտան ը ըհամի օլտադ գապուլունը, պիր Արնաւիւստ վալի թալիյնի վէ ախզ ը ասքէր վէ վէրի խուսուսընտա պաղը թահտիտաթ իճրաւընը թալէպ էթմէքաէ տիրէր: Պու մութիթիւտէ Չէթինիէտէ մուզիմ սիւֆէրայա թէպլիզ օլունմիշ սըր: — Արնաւիւստ խոսնտընտ տահա եաղընտան քէսպ ի վուզուֆ էթմէք իւզրէ Դարա-

տաղա կիթմիշ օլան իւշ Պուլկար Չէթի ըէիւլէրինի պէյանընտ նաղարէն, Արնաւիւսպար իլէ Թիւրքէր տախի աթէշ իչինտէ պուլունըպ, թարաֆէյն քիւլլիյէթի թէլէֆաթ վէրմէքաէ տիրէր: Չէթինիէ, (Գարատաղըն փաթիթախթը) տուէթա պիր մէյտան ը մուհարէպէ տուրէթինի քէսպ էյլէմիշ տիր: Ասըլարըն վէ ֆիրարիլէրին ճիւմիէսի տէ օլտաու հիւրիլիթ վէ սէլամէթ ի քիսալիլէյէ մալիք տիրէր: Պաշգա մէնպալարտան անրաչըսըլընտ նաղարէն՝ տարարըն մուհիմմաթ ը ասքէրիյէ մէրքէղի Գարատաղ տախիլինտէ պուլունտույօր: Մէճրուսլար վէ մուհիմմաթ ը ասքէրիյէ գաղընպար վաւըրթաւըյէ նաղ օլունմաղտա սըր: Թանըն պէյանընտ նաղարէն՝ Մալիսօլար պաշգա պիր ֆըրգայա մէնուսպ օլմայուպ, պու խամին մանաուր Տաղ էհալիսի տէմէք տիր: Արնաւիւսպարտան ֆարգարը քէնտի տիւլէրինտէ օլուպ, ճինսճէ Բոււմ սըլար: Անէր Տիրն ըրմաղընըն չիւպընտաքի տաղըգ տարաղիտէ տաքին օլուպ զայէթիլէ դալդաճը սըրար: — Նիւմն ահվալը. — Մարտ 29տա տաաքի ի Օսմանիյէ Սանաա ճիւլարընտ սըգըստըլըն 200տէն զիյատէ ախիլէրի տէրաէսթ էթմիշէր տիր: Պու սօն մաղլուպիլէթ նէթիճէսինտէ Իմամ Եահհանըն մէվլիի ֆէվզ էլ տաէ պիր տուրէթտէ սարսըլմըջ խէ տէ, օ կէնիտէն պիր թաղըմ Արասլարըն ճէլիլիէ թէլէպպիւս էյլէմիշ տիր: Սախա պէյ գօմանտաւընտաքի Թաաղ գօլու պիլա միւստտէմէ Չըմարըլը թախիւս վէ մահալ ը մէղքիւրաէքի տաաքիլէ իլթիհադ էտիպ պիր կիւն սէվամ էսէն պիր միւստտէմէտէն սօնրա Մուգատտէմիլի ֆիրարա իճպար էյլէմիշ վէ Հօրանը տախի գուրթարալըտան սօնրա օլտաան էլտէ էտիլէն գոււվլէթ վաւըրթաւըյէ տիլէր իքի մահալլէր տահա դապթ էյլէյէրէք Սալապա միւվաւտէլէթ էյլէմիշ տիր: Մէքքէ էմիրին Մէքքէտէն հարաքէթ էտէճէյի, վէ 8—9 գապիլէ իլէ Սսիրէ կիտէճէյի, վէ հիւքիւմէթ թարաֆընտան իթասը մուգարէր օլան 25,000 լիւրանըն էմիրէ վէրիլմիշ օլտուղը պիւսիլիլմիշ տիր: — Պուլկար Հուսուսընտա պիր գարազօլ իչիւն ինչա օլունան տիլար մէսէլէսինտէն տօլալը տաաքի Օսմանիյէ իլէ Պուլկար ասքէրիլէրի արասընտա պիր միւստտէմէ վուզու պուլունշ սըր: Իքի կիւն տէվամ էսէն միւստտէմէ քէսպ ի թէվէսիւ էտէրէք Պուլկարար Գալապաշը, Բէզէճի վէ Սուպաշը գարազօլարընտ աթէշ էթմիշէր: Պուլկարար մահալ ը հատիսէյէ իքի թօփ կէճտէրմիշէր, վէ հաղընտա պուլունան գուր-

րա էնպիսի տախի քեամիլէն վէ միւսէլլանէն աթէնէ իշթիրաք էթմիլյէր տիր : Ասաքիր ի Օսմանիյէնին թէլէֆաթը պիր մազթուլ վէ իքի մէճրուհտան իսպարէթ տիր : — Ժեօն Թիւրքին պէյանընա նազարէն Տախիլիյէ նազըրը Սալի պէյ տախի ի մէմլէքէթտէ իսլահաթ իճրասընա միւս պաշէրէթ էթմէզտէն , վիլայէթիւրին աճվալը հազրէտինէ տաիր լազըմ կէլէն մալիւմաթը մէվտուգէնին իսթիհասալի իշիւն վալիլէրի Իսթանպուլա չաղըրըպ անլէր իլէ միւսազաթ վէ միւսաքէրաթտա պուլունաճազ տըր : — Մէրսին էհալիսի ախիրէն 20,000 քիշիաէն իսպարէթ ճէսիմ պիր միլիոնի ազա էտէրէք անտէ Պաղտատ խաթթընաան Իսթանուէրուն լիմանընա պիր չիւպէ թէմաիա օլունմասը վէ մահալը մէզքիւրին լիլթըմ վէ տաիրէ իլէ թէգէկին էսիլէրէք իշէք պիր իսթէլէ տուրէթինէ զօնուլմասըյէ Մէրսին իսթէլէսինին պիլքիւլլիյէ էհէմմիլէթաէն տիւշէճէլինի պէյան իլէ թէրթիւլ մէզքիւրէ գարըք փրօթէթօ էթմիլյէր տիր : — Կիրսի էհալի ի Իսթամիլյէսի ճէգիրէտէ պուլունան Իսլամլարըն աճվալը հազըրէսի հազըլնտա Պապը Ալիյէ իլթա ի մալիւմաթտա պուլունմազ իւզրէ Իսթանպուլա պիր հէյէթ ի մուրախիստա կէօնտէրմէքիլիյէ գարաք վէրմը տիր : Մէճլիսի մէպուսան թէիսի Ահմէտ Բիլա պէյին մէճլիսին թաթիլլինի միւթէաղըպ պէրա ի սէյրահաթ Թըապզօն վէ Սամսունա աղիմէթ էտէճէքիլէրի խապէր վէրիլյօր :

ԱԶԳԱՅԻՆ

Շահաւտէ Սպաիւլ Մէճիտ էֆ . Ս . Փրկիլ մէնֆաաթընա վէրիլէն գօնսէրտէ Կոմիտաս վրդօն թէրէնիւմ էթտիլի նաղմէլէրտէն օգասար մէմուս գալմըչլար քի , միւսմիլէյհի քէնտի իզամէթկիսաչարընա տալէթ վէ թալթիֆ վէ պազը նաղմէլէրի թէքրար էթտիլմիլյէր տիր : Միւսմիլէյհի վրդ . Մըսըր վէ էվրօփայա կիթմէք իւզրէ կէլէն հաֆթա շէհրիմիզտէն հարաքէթ էթմիլ տիր : Շահաւտէ Մէճիտ էֆ . քէնտի գուրէնասընտան Զէքի պէյի վափօրա կէօնտէրիւլ թէսի թէլիլի իֆա վէ ֆօթօղրաֆընը իտա էթմիլ տիր : Կոմիտաս վրդ . Իսթանպուլա թէէսիւս էտէճէք տարիւլուսիգի իշիւն իլք տէֆա ազալլի 2000 լիրա մէպաղա իհիլյաճ պուլունտուզընը պէյան էթմիլ տիր : Մազսէա ի մէզքիւր իշիւն չիմտիլէ գառար իսթիհաս օլունան մէպաղ 300 լիրայա պալիլ օլմուշ տըր : — Ս . Փրկիլ խաթթախանէսի մէնֆաաթընա վէրի-

լէն զօնսէրին հաղաթը 1188 լիրայա պալիլ օլմուշ տըր : — Կիրիկիա գըթալընըն իքինճի թէսի տէնէ ի տէվրիլյէսի միւսնասիպէթիլլէ կէլէն Փազար կիւնիւ Մայրէկեղեցիտէ խուսուսի պին ի բուհանի իճրա օլունմըլ օլուպ անտէ Տեղապահ Ս . րիյանէթ վէ վազթ ու հալա միւսնասիպ պիր վաղ իրատ էթմիլ տիր : — Հոսան Պէյլիտէ ինչա օլունան քիլիսէ պինտալընըն երգաղըրմասընտան տօլալը էնալինին թէպալիլ ի մէզհէպ էթմէք էմէլինտէ պուլունտուզը անլաչլմաղլէ Տեղապահ Ս . մահալը մէզքիւր Թալ . Խորհուրդընա պիր մէքթուպ հազարազ , վալինին հարաքէթինտէն մէքթէլի հիւքիւմէթին տէ մէմուս գալմասըղընը վէ թէպալիլ ի մէզհէպ չալիսպարընըն էնալինին մէթանէթ ի ֆիքրիլէսի հազըլնտա էյի պիր թասալվուր վէրմէյէճէլինի պէյան էյլէմիլ տիր : Երուսաղէմ Փաթրիգ վէքիլի Դանիէլ Արքեպ . թարաֆընտան Իսթանպուլ Փաթրիգխանէսինէ կէօնտէրիլէն պիր թահրիրաթտան անլաչլուղընա նազարէն , միւթէլէֆֆա Յարութիւն Փաթրիքին սէրլէթի 4500-5000 ֆրանսըլ լիրասը թալմին օլունմազտա իքէն , հալընըլ 1584.5 ֆրանսըլ լիրասը , վէ 468 Օմ . լիրասը չըգմըլ տըր : Պունտան մասա 17,000 ֆրանսը գըլմէթինտէ 100 առէա Բումէլի չըմէնտըֆէր էսնամը քիաղըտըրը տախի մէյտոնտա տէլի տիր : — Տախիլիյէ նազըրը Սալի պէյ ծիւլուսը Հիւմայուն միւսնասիպէթիլլէ Բօտոտա պուլունան Ստանա մահալալարընըն սալըլէրիլէճէլինի Տեղապահ Ս . ա պէյան էյլէմիլ տիր : — Թիֆլիստէ 305,207 նուֆուս էհալի պուլունըպ անլէրին 124,901 ի էրմէնի , 67,086 ռուս , վէ միւթէպազիսի միլէլ ի սաիրէյէ մէնսուպ սըլլար : — Անապ Պաղտատը օլուպ Ալմանխատա թահալի էթմիլ օլուն Դուլուսման էֆ . Ստանա մէքթէպլէրինին խտալէսի լիյասէթինէ թային էսիլմիլ օլուպ , միւսմիլէյհի միւքէմմէլ պիր թէրթիւլ վէ փրօղրամիա մէքթէպլէրի խտալէ էթմէքտէ պուլունուլյօր : Խուսուսա ախլազի վէ տինի տալիլէտէ թէսիրի փէք զիյաստէ թահալին վէ թագալիր էտիրմէքտէ տըր :

ՓՐՕ. ՃԵՄԱԱԹԸ

Թալէպէնին պէյն էլ միլէլ Կ . Խ . Շիրքէթինին ումուսի իճթիմը իշիւն ազալար շէհրիմիզէ կէլմէքտէ ալիլէր : Այնթապտան Միւ Փօրմէն վէ Փրօֆ . Ճէստէ Մաթոսան վէ Մարաշտան Արահամ էֆ . Պէրպլէրան վէ Օր . Եւնիկէ Թէրգիւն , Թարսուստան Արամ էֆ . Պաղսիկեան

վէ Հայկազուն էֆ. Յակոբեան, Բէստապտան վեր. Տիգրան Գունտազեան, Ասանատան Միս Ուսպիս վէ Պատ. Սիսակ Մանուկեան կէ- միշ, պաշտօնաւոր տախի կէլմէք իւզրէ տիր- լէր: Պու մէծիւն Չինաէն կէլէն Մուրախիսա Մ. Չէնիթինց Վանիկ օլուպ, միւսմարէյն էվիէլա Չինաէ թահալ էթմիշ, սոնրա Թօքիւստաքի Չին- լի թալէպէ արասընտա իշէմէք իշիւն Ճափօնիայա կիթմիշ, վէ օրատա մուվաֆֆադկիւթիլ իշէտիք- տէն սոնրա Մ. Ամէրիգայա կիտիպ Նէյլ տարիւ- ֆիւնտընտա իթմամ ը միւստէթ էյլէմիշ տիր: Մէմալիքի էճնէպիլէտէն կէլէն տիկէր մուրախ- իսալորտան պաղլալը ամիւսէքիլէր տիր. — Մանչէսթըրտա Նուրիլէրիթի Գօլէճ մուսպիւ- լէրիւտէն Փրօֆ. Սանալըր, Շվէտին Ուսիսալա տարիւֆիւնտընտան Փրօֆ. Ն. Սէօտէրպլոմ, Ճէնուպի Հինտիթմանտան օ մէմէքէթին էն պէլի խաթիպ վէ գուլաղլալարընտան Մր. Ք. Շադօ, Փարիզին Սօրպօն աղասընտան Փրօֆ. Ալիէ, Իսդօյանդին Ապէրտին տարիւֆիւնտըն- տան Փրօֆ. Տ. Ս. Բէյրն, Ճէնուպի Ամէրիպա- տան Մր. Օ. Պուլ: Պու հաֆիթա զար- ֆընտա Կիրակի կիւնիւ (Ապր. 23) շէրին ֆարգ- ը մանալլէրիւտէ էօյլէտէն էվիէլ վէ էօյլէտէն սոնրա վաղար վէրիլէճէք, վէ էօյլէտէն սոնրա տաթ 3½ տա վէ աղչամըն սաաթ Տինտէ Միշըն Հաուտա իրատ ը նութգ էտէճէքլէր վէ նութգ- լարը Թիւրքէյէ թէրճէմէ էտիլէճէք տիր: Բէ- զպիք Սալը, Չարչէնպիւն վէ Փէնճէնպիւն կիւն- լէրի աղչամըն տաթ Տինտէ Գուսթաֆուտա Լուսաւորիչեան վարժարանտա Վեր. Ուուս վէ Մր. Պուլ իրատ ը նութգ էտիպ՝ էրմէնի- ճէյէ թէրճէմէ էտիլէճէք, վէ Մուսալ- լա Ինկիլ. մէքթէպիւտէ Տօգ. Հաճքին վէ Փրօֆ. Սէնալըր իրատ ը նութգ էտիպ Թիւրքէյէ թէրճէմէ էտիլէճէք տիր: — Մր. վէ Միսիա Թրօպրիճ Հինտիթմանըն Լըզնօ շէն- րիւտէքի Գօնֆէրանտա հաղըր պուլու- նուպ պու հաղընարտա Թիւրքիայա ամտէթ էյլէմիշ տիր: — Տիւնեա Կ. Խ. Շիրքէթինին մէրքէլի իտարէսի Հալէպտէ Կ. Խ. Շիրքէթի իշիլի իլէրի կէօթիւրմէք իշիւն պիր նաղըր օրա- մապտա տըր: — Միքայէլ էֆ. Փամպուլէճեան լաղըմ կէլէն մանալարա կէտաէրիլմէք իւզրէ պու քէրէ իւլ Բանիլուա տահա իհտա էյլէմիշ տիր: Բէզպիք միւսմարէյն իտարէլանէմիզէ Աֆ. Գարահիսար քիլիսէ պինասը իշիւն 47½ ղրշ. խանէ կէտաէրմիշ տիր: — Գանասատան պիր տաթ տախի իքի Բանիլուա իհտա էյլէմիշ

տիր: — Աֆիօն Գարահիսարընտա Ապրիլ 16յա միւստաթ Կիրակի կիւնիւտէ Իզմիր- տէն Մր. Մէքնօթըն, Գօնիստան Փրօֆ. Ար- մինակ Հայկազեան վէ Տէրիստաթէթմէն Վեր. Յ. Գ. Դրիգորեան հաղըր պուլուստաղլարը հաղտա, սապահայըն քիլիսէ թէշքիլի մէրաի- մինի իճրա էթտիլէր վէ պէօյլէճէ օրատաքի Ին- ճիլի ճէմաաթ Պուրատուր քիլիսէսինին պիր շիւ- պէսի օլմապտան ֆարիլ օլուպ միւսթաղիլ պիր քի- լիսէ հալինի սղմը տըր, վէ էօյլէտէն սոնրա՝ ին- շաաթ իշի հաղընտա պիթմիշ օլան քիլիսէ պի- նաալընըն թախսիալ մէրասիմի իճրա էտիլմիշ տիր: — Աֆ. Գարահիսարընտա Պրն. Տադէս Տիյար- եան Այնթապ էյթմաթիւնէպնէ իրտալ էտիլմէք իւզրէ պիզէ 20 ղրշ. խանէ վէրմիշ տիր: — Իզմիր ինճիլի քիլիսէսի սաղըգ Գահիլէ չօպանը Վեր. Մ. Յ. Դընաճեանը տալէթ էթմիշ օլուպ, միւսմարէյն տախի տալէթի գապուլ էթմիշ վէ Յուլիս իպթիտաընտա Իզմիրէ կէլէճէյի մէմուլ տըր: — Պու սէնէ Մր. Բէնէտինին զայպուպէթի միւնասիպէթիլէ Իսկէնտէրուտա քիլիսէ վէ մէքթէպ իշէրի կիւլ իւսթիւ պրաղըմը տըր: — Տօգ. Տաու վէ Տօգ. Փօթ Գօնեպա նաղը մէքեան էտէրէք օրատա պիր խաթիսիւտէ թէ- սիս էթմէք իշիւն թէշէպիւս էթմիշ տիր: — Թարուստան Միսիա Բրիսթի քէրիմէսի իլէ Ամէրիգայա ալիմէթ էթմիշ տիր: — Իզմիր գօ- լէճինէ Միսիա Բէնէսի 50,000 տօյար (10,000 Ինկ. լիւտար) վէ տիկէր պիր տաթ 5,000 տօ- լար (1000 Ինկ. լիւտար) իհտա էյլէմիշ տիր:

Խ Ա Ր Ի Ճ Ի

Պիր Թաղըմ էվրաղ ը ըտմիշ սիրգաթըն- տան սաղալը պու հաղընարտա Փարիզտէ Մ. Մէյսօն իմինտէ պիր Նէհուտի տէրտէսթ էտիլ- միշ տիր: Պիր ըվալէթէ կէօրէ՝ մէրգուս Թիւր- քիսը պիր Նէհուտի օլուպ սոնրա Փրօթէս- թանլըր գապուլ էթմիշ, վէ Պաղտատա միսի- օնէրլէրին իշիւտէ պիր միւստէթ իսթիստա է- տիլմիշ տիր: Լաքին 1887տէ Իսթանպուլա կէլէ- ըք Ապրիլ Համիտին մէպէյլմտէն իսթիֆաաթ էթմէք իւզրէ, կեան Համիտէն, կեան սնըն թարաֆընտան թաղաիգ օլուսան փաշապարտան պէօյլէք մէպուլար չէքմէքաէ օլմուշ, հաթիթա Փարիզտէ 500 լիւտ մասը իլէ խաֆիլէ մազա- մընտա իսթիստա էտիլմիշ տիր: Ինկիլթէրա փարլամէնթինտէ Սըր Պարթիլէթի Համիտին ըէթի- մի լէյնիտէ սէօյլէմէյէ սէվգ էտէրէք, վէ Հա- միտ լէյնիտէ վէ պէյնիտէ պէնտէր կաղտըրա-

րազ Համիտան պիր տէֆա 5,000 լիրա պիր տէֆա 3,000 լիրալը պիր էրնա միւքնաֆաթ ալմը՝ վէ պիր չօգ լիրալար չէքմիշ տիր։ Կէնճ Թիւրքէրտէն տէ փարա չէքմէք խթէմիշ խէ տէ, անդէր քէնտինին ժուրնալլարընը կէօրմիւշ օլտուգլարընաան իղֆալ օլունմամըլար տըր։ Եազընտա վուգու պուլան փօթտամ միւլա-գաթը հազընտա, պիր Լօնտրա դաղէթաքնա մալիւմաթվէրէն տէ պուՄէյօն խմիշ։ Ֆրանսա վէ Օտմանը հիւքիւմէթվէրինն պաղը րէսմի թահ-րիրաթլարընտան սա սիրդաթ էթմիշ օլուպ, պու սէպէպտէն Ֆրանսանըն Խարիճիյէ նէղաթէթիւտէն պաղը մէմուրլար սա տէրաթէթ էտիւմիշէր տիր։ Հաթթա Պաղը Ալի հարիքինտէ տախի անըն պիր մէտիւլի պուլունտուղու զանն օլունույօր։ Մէյ-մօնըն նէղաթնտէ օրդաթ օլունմը 20 դատար րէսմի էվրազ պուլունմիշ օլուպ, պունդարսան մատա Մ. Փիլօն իլէ Հազը փաշա արա-սընտա ճէվէյան էթմիշ օլան չախսի մուխա-պէրաթտան 16 դատար մէքթուպլար տա կէօ-րիւլմիւշ տիր։— Ապր. Զտա Ճափօնիանըն փաթ-թաթթը Թօքիտա պիր հարիզ զուհուր էտիւպ 5,000 խանէ միւհթէրիք օլունւ սըր։ 6,000 դա-տընլար մէճաղը գալմըլար, չօգ քիմնէլէր մէճ-րուհ օլունւլար խէ տէ, ճանճա թէլէֆաթ հօգ տըր։— Ասամտա (Հինտիսթտնըն չիմաղը չարգըն-տա) Մր. Վիլհելմըն, Տր. Կրիկօնըն 50 նէֆէր եէրի խըզմէթճիլէրի իլէ պէրապէր Տիհօնլ ըր-մաղը սահլիլնտէ հօճուլուգ էտէր իքէն, Ապր վաշիլէրի տիանսըղ անլէրին իւղէրինէ հիւճոււմ էտիւպ իքի եէրիլէրտէն մատա պիւթիւն գաֆի-լէյի թէլէֆ էթմիշէր տիր։— Մանչուրիտա իճրա էտիլէն ֆէննի հազիգաթ նէթիճէպինտէ կէ-չէնքի թաուն պէլիյէպինն թարա ֆարէլէրինտէ պուլունան փիրէլէր վաթթաթաղըլ էհալիյէ սի-րապէթ էթմիյի թաթմիլն էտիլմէքտէ տիր։— Իւչ սէնէ մուգատտէմ Ֆրանսա փարլամէնթօքնտա, եալընը Շամիտան հալէթինտէ թէտարիք օ-լունան շէրապլար շամիանյա թէսմիյէ օլունա պի-լէճէլինէ տաիր պիր գարտը վէրիլմիշ խաի։ Օպ էյալէթի քէնտինին տախի ալնի հուտուա իլինտէ պուլունտուղուըն, վէ պինտէն ալէյ՝ քէնտիլէ-րին հաղը էթմիյի շէրապըն տախի շամրանտա թէսմիյէ օլունմաթըն թալէպ վէ խաթա էյլէտի։ Պունուն իւղէրինէ մէղքիւր էյալէթվէրտէ պիր չօգ րահաթաղըլ զուհուր էթմիշ տիր։ Տէնիլ-տիլինէ կէօրէ, հէյէճան Ֆրանսա ինգիլապընը անսրրաճադ տէրէճէտէ քէսպի վիւսաթ վէ չիտտէթ էյլէմիշ տիր։ Սօգաղար կէչիլմէղ սու-

րէթա՛ գարիյէ էհալիլիյէ տօլմուշ, տիւարլար իւղէրինէ պաղճըլարը թէչվիգ էտէն իպարէլէր հաղըմը վէ օն պինլէրճէ շիշէլէր գըրըմըլ տըր։ Պունուն իւղէրինէ գրաաթ չիւպէսի Օպ վէ տաիր պիր գաշ շէհրէրին տախի Շամիտան հու-տուտու տախիլինտէ գապուլ օլունմաթընա գա-րար վէրմիշ տիր։ Դարարը մէղքիւր աղը Շամ-փանտուտախիլինտէ պուլունան էհալիյնէ մուղիրր ատտ օլունուպ, պու սէֆաաա մէղքիւր շէհր էհալիսի նիւմալիլէր իճրա էթմէյէ պաշաթըլար։— Թանճէնին անվաղը գանաաթիւտէ կէօրիւն-մէյօր։ Ֆտա իլէ մուխապէրաթ գաթ՝ օլունմուշ օլուպ Շէրարտա պուլունան օրտու իւղէրինէ հիւճիւմ վուգու պուլունւ վէ ասաքիւր պու հիւճիւմաան խաթի ու խաշիլէթէ տիւլար օլունւ տըր։ Իսփանիալը պաղը մէմուրլարըն ասաթիլին Մարօզ հուտուտուլու կէչմէլէրինէ միւսաաաթ-քեար պուլունմալարը փէք թէտալիւրսի պիր հա-րաքէթ ատտ օլունույօր։ 3000 գատար Պէր-պէրէր Ապրիլ 2տէ Ֆտա իւղէրինէ իքի տէֆա հիւճիւմաա պուլունմուլար խէ տէ, թօի ա-թէլիյէ կէրի փիւսիլիւրսիւրմիւլէր, վէ կէրէք Սուլթան վէ կէրէք Մաղէն պու զալէպտէն սօլալը փէք մէմուն գալմըլար տըր։ Իսփանիա պաշ վէքիլի՝ Մարօզ հազընտա էտիլէն պիր սիւպա ճէվապէն՝ «Պիղիմ մաղսէտիմիզ անճադ հիյն ի հաճէթաէ էհալիլի սըղը պիր սուրէթտէ մուանէտէմիլին շէրաթիլինէ իթաաթ վէ հուգու-զըն մուհաֆաղաթընա իթիլար էթմէլէրինի թէմիլն էթմէքտէն իպարէթ օրաճադ տըր,» տէ-միշ տիր։ Ֆրանսանըն մէսլէյի նէ օլաճաղը հէ-նուղ մալիւմ տէլիլ խէ տէ, պիր րիվալէթէ կէօրէ՝ Ֆրանսա իլէ Ալմանիա հիւքիւմէթվէրի արաթընտա պիր միւսաանէպէ ճէրէհան էթմէքտէ օլուպ՝ Ալմանիա Ֆրանսանըն Թանճէնտէ՝ վէ Ֆրանսա Ալմանիանըն Եաղըն Շարգտա սէր-պէսթ իլլէմէսինէ միւսաաաթ էտէճէքէր տիր։ Ալմանիա մաթպուլաթը պու մէսլէյէ տաիր չօղրուգ պիր էֆքեար պէյան էթմէյօրլար։

Միւսիւրի ի մեսուլ վէ սահիլ ի իմթիլազ

Յ. Գ. ԳՐԻԳՈՐԱՆՆ

Օ. ԱՐՁՈՒՄԱՆ ՄԱԹՊԱՍԸ

Տէրիսաատէթ, 2տղահգճըլար, Յակոբեան խան